

Stručný sprievodca nielen pre katolíka

**„Evanjelizácia je dávanie odpovedí na otázky, na ktoré sa ľudia pýtajú,
nie na ktoré sa nepýtajú.
My však máme žiť tak, aby sa pýtali na tie najdôležitejšie otázky (života).“**

(Milan Bubák, SVD)

Úvodom

Táto brožúrka má za cieľ prebrať jednotlivé aktuálne témy súvisiace s vierou v Boha a Cirkvou, o ktorých sa dnes najviac hovorí, kritizuje, vyčíta, polemizuje. Sú to jednak historické témy, veda a viera, potom viaceré dnešné, postoj k životu, morálne témy a súčasné výzvy.

Inšpiráciou mi bola výzva “Chod’te a učte všetky národy”, Rok viery a Rok sv. Cyrila Metoda (vzory šírenia viery u nás) a tiež skrytá výzva doby, ktorou je podľa mňa jednoduché, stručné a výstižné vysvetlenie súčasných hlavných otázok a námietok voči Bohu, kresťansko-katolíckej viere a Cirkvi. Rozhodol som sa teda k nim spísať stručné komentáre.

Vo všeobecnosti sa snažím podať učenie Cirkvi (čo vzhľadom k šírke a počtu tém sa nemuselo presne podariť) a čo najkvalitnejších autorov v daných oblastiach. Ak sa mi ich nepodarilo nájsť, alebo neodpovedali na nejaké otázky, na ktoré sa mi zdá potrebné odpovedať, dopĺňam vlastný názor, podľa najlepšieho vedomia a svedomia. Som pripravený a aj vďačný za prípadné upozornenia na chyby, nesprávne, či nové informácie, lepšie zdroje, atď. (michal.fratric@ba.ecclesia.sk).

V texte budem odlišovať: *moje poznámky, uvedenia a názory šikmým písmom*, citáty z iných zdrojov uvádzam v úvodzovkách (aj zdroj), ak ich iba prerozprávavam, znova uvádzam zdroj. Ak zdroj neuvádzam, buď ho už neviem určiť, alebo sú to jednoducho známe informácie.

Michal Fratrič, diakon

Dogmatika

Záväznosť slov pápeža (vo viere a mravoch) má 3 stupne:

1. Vyhlásené dogmy – sú nemenné („klasické“ základné pravdy viery o Bohu, Trojici, Kristovi a jeho vykupiteľstve, Panne Márii, stvorení, spáse, Cirkvi) – tieto pevne veríme a vyznávame – pochádzajú priamo z Písma Svätého, z Tradície, aspoň implicitne. Špeciálna formulácia pápeža pri ich vyhlasovaní.
2. Trvalé učenie Cirkvi (dogmy, hoci nevyhlásené) – tiež nemenné (napr. kňazstvo len pre mužov, či zloba vraždy, potratu, eutanázie) – prijímame s vierou, pretože to Cirkev vyhlásila za konečné. Iná špeciálna formulácia pápeža pri ich vyhlasovaní.
3. Súčasnú učenie Cirkvi – čokoľvek povie pápež verejne s úmyslom vyučovať ľud, okrem toho, keď vyslovene povie, že čosi nevraví ako pápež, ale iba ako teológ (napr. kniha Ježiš Nazaretský od Benedikta XVI.). Je teoreticky meniteľné (iným pápežom, po teologickom vývoji), nateraz je však skôr záväzné ako nezáväzné, prijímame ho „nábožnou poslušnosťou rozumu a vôle“. Spadajú sem menej podstatné otázky viery, je ich veľa, bolo by zbytočné len vyhlasovať dogmy.

Keď je nejaká zaužívaná pravda viery viac napádaná, vyhlási sa za dogmu, aby v nej už bolo jasno.

Teda, všetko, čo hovorí pápež s cieľom učiť verejne ľud (vlastne okrem vtipov a dopredu ohlásených výrokov, ktoré chce hovoriť iba ako teológ), je pre nás – viac menej záväzné. Pričom, ak niečo vyhlasuje za definitívne učenie Cirkvi (slávnostne – dogmou, alebo aj neslávnostne – obe však osobitnými formuláciami), nás už zaväzuje prijať úplne.

Kto je kto a kto sme my, kresťania-katolíci (v skratke)

Kresťania

Veríme v Boha v troch Osobách – Otec, Syn a Duch Svätý, a tiež veríme v to, že druhá Osoba – Boží Syn, sa stal aj človekom, aby nás vykúpil. Teda je náš Spasiteľ a je tiež Bohom, nielen človekom (ináč by nás nemohol vykúpiť).

Katolíci – okrem toho veríme hlavne (v skutočnosti nasledujúce veci sú len vrch ľadovca, veľa iných vecí z nich pre nás v teológii vyplýva, nie je to teda len o nich, celkovo myslenie býva dosť iné, hoci nie vo všetkých najpodstatnejších veciach): v Cirkvi, ako nutný prostriedok k spásu (pre tých, čo o tom vedia), je pre nás viac, ako len spoločenstvo veriacich, Kristovo tajomné telo. Úrady v Cirkvi disponuje Boh patričnými milosťami (hlavne mocou vysluhovať sviatosti) – kňazi, biskupi, pápeži (tí až po istotu definovania dogmy v prípade potreby). Mariánska úcta: Ježišova Matka Mária vždy bola Panna, nemala iné deti. Nemala osobný hriech, je Bohorodička, vzatá s telom do neba. Máme 7 sviatostí (krst, spoveď, sväté prijímanie, birmovanie, pomazanie chorých, manželstvo, kňazstvo). Opierame sa o 2 piliere viery (Sväté Písmo a Tradícia (ústne podanie, napr. Cirkevní Otcovia)), vysvetľované tzv. Magistériom – Učiteľským úradom Cirkvi (pápež a biskupi v jednote s pápežom).

Pravoslávni – veľmi podobní, neuznávajú pápeža, oddelení od nás v 11. storočí.

Protestanti (evanjelíci, anglikáni, kalvíni, reformovaní, cirkev bratská, apoštolská, nová apoštolská) – neuznávajú sviatosti (vlastne iba krst). Oddelení od nás v 16. storočí. Opierajú sa len o Sväté Písmo, ale často ho čítajú viac ako my. Neuznávajú Tradíciu (ale vlastne si vytvárajú svoju, svoje vysvetlenia Písma, viery), ani Máriu za pannu.

O ďalších – nekresťanských – náboženstvách, hovorí aj dokument *Nostra aetate* [81].

Monoteistické náboženstvá

Veria v jedného Boha, Stvoriteľa.

Židia – jediný, ktorých náboženstvo bolo Bohom zjavené okrem kresťanov, ktorí sa stali ich nasledovníkmi, teda, viera židov je „neaktuálna“, Boh chce aj od nich, aby prijali Krista, ktorého im ich vlastní proroci dosť podrobne predpovedali a hlásali novú zmluvu medzi Bohom a ľuďmi.

Moslimovia – Boha volajú Alah, hovoria, že sú zjaveným náboženstvom (Boh sa zjavil Mohamedovi v jaskyni a dal mu Korán – posvätnú knihu), ale nie je to pravda. Mohamed vytvoril vieru spojením kresťanských, židovských prvkov a prvkov zo staroafriických náboženstiev a šíril vieru mečom. Ježiš Kristus je len ako jeden z prorokov, vážia si aj Máriu. (Jehovisti neveria ani v Najsvätejšiu Trojicu, ani v božstvo Krista)

Iné väčšie náboženstvá

„Katólicka Cirkev nič nezavrhuje z toho, čo je v týchto náboženstvách pravdivé a sväté. S úprimnou úctou hľadá na oné spôsoby konania a správania, na pravidlá a učenia, ktoré sa síce v mnohom líšia od toho, čo ona sama zachováva a učí, no predsa sú nezriedka odbleskom tej Pravdy, ktorá osvecuje všetkých ľudí. Cirkev však ohlasuje a je povinná neprestajne ohlasovať Krista, ktorý je „cesta, pravda a život (Jn 14,6), v ktorom ľudia nachádzajú plnosť náboženského života a v ktorom Boh zmieril so sebou všetko.“ [82]

Budhizmus – „Budhizmus vo svojich rozmanitých formách uznáva základnú nedostatočnosť tohto menlivého sveta a učí ceste, ktorou by ľudia mohli s nábožnou a dôverivou myslou dosiahnuť stav dokonalého oslobodenia alebo dôjsť k vrcholnému osvieteniu, či už vlastným úsilím alebo vďaka pomoci zhora.“ [82]

Ján Pavol II. takto porovnal kresťanstvo s budhizmom: sú to síce obe náboženstvá spásy, ale hlásajú úplne protichodnú spásu. Ich je vyslovene negatívna – na oslobodení sa zo sveta, ktorý je zlý, hľadať vyslobodenie sa v nirváne, stave úplnej ľahostajnosti voči svetu a tak aj zlu. Je to značne ateistický systém. Naša spása je založená na oslobodení sa od zla skrze dobro pochádzajúce od Boha, zo sily výkupnej obety Božieho Syna, Ježiša Krista, za nás, hriešnikov.

Pokusy prirovnať budhizmus k našim mystikom, ktorí hovorili o potrebe očisťovania a odpútania od sveta zmyslov, sú nesprávne, pretože tam mystici nekončia, iba začínajú: ide im o spojenie s Bohom, v láske, nie v nirváne, v ľahostajnosti, či v sústredení sa na „nič“. V tom zmysle sa dá pripustiť aj aplikovanie východných metód meditácie: iba ako prípravná fáza na upokojenie sa, nie ako cieľ sám pre seba, lebo cieľom má byť spojenie so živým Bohom a k tomu nás má upokojenie sa len na začiatku začať pripravovať [85]. Kde oni končia, my len „začínáme“.

Kresťanstvo vybuďovalo pozitívny vzťah k svetu (aj podporilo vedu, filozofiu), nie útek od neho, veď vtelenie Božieho Syna a Boží vzťah k stvoreniu nás podnecuje do premeny a zdokonaľovania seba samých i sveta okolo nás (Boh už prvým ľuďom zveril prácu, Boh videl, že všetko čo stvoril, bolo dobré), nie k ľahostajnosti. [83]

Hinduizmus – „Tak prívrženci hinduizmu skúmajú tajomstvo Božie a vyjadrujú ho nevyčerateľnou plodnosťou bájov a prenikavými filozofickými úsiliami. Hľadajú oslobodenie od úzkostí našej existencie asketickým spôsobom života, alebo hlbokým rozjímaním, alebo utiekajúc sa k Bohu s láskou a dôverou.“ [82]

Hinduizmus má veľa bohov, ľudia si vyberajú uctievanie niektorého z nich. Viacerí (nie všetci – učenie je rôznorodejšie), tvrdia, že bohovia sú len prejavy jednej bytosti, brahmy. Hinduizmus je viac zameraný na bohov, ako budhizmus. [88] Medzi typické prvky náboženstva patrí viera v prevteľovanie – reinkarnáciu – opätovné vrátenie sa duše človeka po smrti do iného stvorenia. Ďalej kastovníctvo – každý človek sa narodí do nejakej vrstvy – kasty – obyvateľstva. Nemá sa snažiť prejsť do vyššej, ale má žiť, v ktorej sa narodil (chudobný ako chudobný, atď), nesmie sa ani stykať s ľuďmi inej kasty, to by mu uškodilo. Čiže o láske k blížnemu sa nedá hovoriť. Človek sa snaží, tým, že žije tak, ako mu osud určil, podľa karmy a tak v budúcom živote byť vo vyššej kaste (inak by šiel do nižšej), až kým sa úplne z tohto kolotoča nevyslobodí. [87] Toto vyslobodzovanie sa sa však deje zameraním sa na seba, cez prežitie si hĺbky „svojej existencie“, čo by malo človeka urobiť šťastným, ale ako hovorí kňaz Verlinde, predtým dokonca aktívny hinduistický mních, ide iba o narcistické zaľúbenie. Už vôbec nejde o službu druhým. [89]

Iné „aktuálnosti“:

Eklekticismus sa nazýva správanie človeka, ktorý si vyberá z jednotlivých náboženstiev, čo sa mu hodí, do jeho „spirituality“, či „morálky“. Samozrejme, to nie je správne, pretože Ježiš nám cez seba nemohol ponúknuť „čiastočnú“ spiritualitu, či morálku, ale iba kompletnú, úplne tú najlepšiu.

Synkretizmus – spájanie prvkov z viacerých náboženstiev, umelo, napr. v New Age.

Knihy

Dovolím si zopár poznámok ku knihám:

Harry Potter

Kardinál Joseph Ratzinger, neskorší pápež Benedikt XVI., raz napísal nasledovné stanovisko: „ide (v ňom) o jemné zavádzania, ktoré nebadane, ale práve vďaka tomu hlboko pôsobia a rozkladajú kresťanstvo v duši človeka skôr, než sa mohlo správne rozvinúť.“ [20]

Da Vinciho kód

„Autor zneužil Ježišovu popularitu a v zábavnom rozprávaní namixoval dobre zarábajúcu a mätúcu protikatolícku zmes starovekého pohanstva a gnosticizmu podľa dobovej objednávky“. [23]

Je blízke New Age tvrdiac, že historická pravda je vedľajšia pre vieru. Avšak to len dovtedy, keď má podporiť „fakty“ o Márii Magdaléne a Katolíckej Cirkvi. Kresťanstvo (a židovstvo, z ktorého vyšlo), sa nezakladajú len na symboloch a metaforách, ale na konkrétnych udalostiach konkrétnych ľudí, dosvedčené konkrétnymi vtedajšími historikmi (či kresťanskými, židovskými, alebo rímskymi). Východ z Egypta, izraelské dynastie, proroci, dva jeruzalemské chrámy; historický Ježiš Kristus, aktívny život prvotnej Cirkvi s posolstvom o zmŕtvychvstalom víťazovi nad hriechom a smrťou – Kristovi. [63]

Chatrč

Zaujímavý nápad, ale Boh je vysvetľovaný tak, že Cirkev nepotrebuje, nechcel, neplánoval, nezaložil, ale ju trpí, je proti cirkevným inštitúciám. Podobne je tu viac prvkov New Age. [60] Samozrejme, Kristus konal presne opačne. Cirkev predpokladal, chcel, jediná Katolícka udržala – historicky preukázateľne – všetku vieru, všetkých sedem sviatostí, postupnosť svätenia biskupov a kňazov, vždy pod vedením pápeža, hoci niekedy aj morálne nehodných.

Filmy

Avatar

Vatikánsky rozhlas: Film „vzdvihuje všetky tie pseudoučenia, ktoré robia z ekológie náboženstvo milénia. Príroda sa tu nejaví ako dielo, ktoré treba chrániť, ale ako božstvo, ktoré treba uctievať“ [62].

Umučenie Krista

Pri premietaní tohoto filmu nastalo viacero obrátení ľudí – napr. jeden vrah po jeho zhliadnutí sa sám prihlásil na políciu, že zavraždil svoju priateľku.

Pápež Ján Pavol II o filme: V skutočnosti bolo utrpenie Krista ešte horšie.

Sväté Písmo

Námietky na Starý Zákon - prísny Boh, veľa zabíjania

- 1, Príkaz lásky k Bohu a k blížnemu, je už zo Starého Zákona.
- 2, Boh v niektorých otázkach si viedol ľudí postupnejšie, vrátane viery a aj morálky (napr. aj mnohoženstvo), preto niektoré veci sú pre nás dnes menej pochopiteľnejšie.
- 3, Vtedy: každý národ mal vlastných bohov. Týmto bohom patrili aj víťazné ťaženia daného národa, teda, keď niekoho dobyli, pozabíjali ich ľudí, na znak víťazstva našich bohov nad bohmi dobytého národa.
- 4, Miestne národy v zaslúbenej zemi sa Boh rozhodol vykynožiť na základe ich zlých skutkov a voviesť tam namiesto nich vyvolený národ.
- 5, Zabíjanie neverných izraelitov počas putovania po púšti – sami bez spoločenstva by aj tak na púšti zahynuli a takto by len pohoršovali a „rozbíjali“ národ.

Veda a viera

Sú to dve krídla poznania. Dopĺňajú sa, veď sú od toho istého Tvorcu. Nedokážu byť v spore. Pri medializovaných objavoch („božská častica“, signály mimozemšťanov, útvary na Marse pripomínajúce ľudskú tvár), treba si uvedomiť aj to, čo povedal český popularizátor vedy Jiří Grygar: „Počas rozpadu vedeckých poznatkov je sedem rokov“ ([17]). To jest, po 7 rokoch už polovica z nich neplatí. Každá hypotéza potrebuje dôkazy, aby sa stala teóriou. A ani tá nemusí popisovať skutočnosť dokonale, iba najlepšie spomedzi ostatných.

Evolúcia

Ján Pavol II.: „Evolúcia je už viac ako len teória.“ Človeka tvorí duchovná duša a telo. Pôvod tela môže skúmať veda (či bol pôvodcom človeka živočích, alebo to bol doslova „prach zeme“, ako čítame v Biblii v knihe Genezis). Avšak názor Cirkvi sa od Darwinovho pohľadu líši minimálne v dvoch zásadných názoroch: 1, nesmrteľnú duchovnú dušu prvého (ako samozrejme aj každého ďalšieho) človeka, aj v prípade, že by bol prvý človek z opice, musel priamo v danom okamihu stvoriť Boh, teda dá nemohla vzniknúť obyčajnou evolúciou hmoty-tela. 2, takisto evolúcia nesmie vylučovať (pôsobenie, prozreteľnosť, riadenie) Boha.

Poznámka: k veľmi jednoduchému zdôvodneniu evolúcie Darwinom (z jednoduchších foriem vznikali zložitejšie, na základe prirodzeného výberu) existuje dnes mnoho logických námietok, ktoré mnohí používajú (hlavne protestanti, ktorí uprednostňujú napr. ďalej spomínaný kreacionizmus). Napr.: ako mohol začať fungovať ultrazvuk u netopierov, keď to sú 3 rôzne „zariadenia“ (prijímač, vysielateľ, vyhodnocovač), keď už len bez jedného z nich nemohol prvý celý systém fungovať; podobne sú v tele aj zložitejšie „prvky“, ktoré sú dokonca zložené z okolo 40 menších častí a už len bez jednej z nich by sa ich funkcionalita nerozbehla; ďalej, kedy a ako reálne mohlo nastať rozlíšenie na dve pohlavia, s ich následným vývojom, dopĺňajúcim sa nielen fyzicky, ale aj duševne; prečo bunky obsahujú okrem bielkovín zároveň aj informáciu (uloženú v DNA) a tá ju musela sprevádzať od začiatku (kto ju teda vytvoril? Informáciu vyvoláva v pozorovateľnom svete iba inteligencia), lebo bez DNA by sa bielkovina sama ani nevytvorila (iba veľmi náhodne – aj pre najjednoduchšie jednobunkové organizmy by mal zápis DNA okolo 100 strán textu)[100]; ako by vznikla „dvojbytosť“ húsenica-motýľ, atď, atď. Tieto otázky, ktoré vyzeraajú pre materiálne chápanie evolúcie až nevysvetliteľne, však musia zodpovedať tí, ktorí na ňu hľadajú ako na ozaj čosi náhodné, náhodný výber, ktorý samovoľne speje k čomusi dokonalejšiemu Nemusíme ju však zodpovedať my, ktorí veríme, že nad evolúciou je Božia „ruka“, ktorá nemala problém v prípade potreby dať dokopy aj takéto náhody a tak tieto systémy mohli v organizmoch vzniknúť. A rovnako sme my schopní (a aj povzbudzujeme) akceptovať overené výsledky vedy, avšak s nadhľadom, čo je overené dostatočne a čo ešte slabo. Boh sa vedou dokázať (ani vyvrátiť) nedá, ale často privádza až k dverám viery, ktoré ale musí otvoriť človek. Aj evolúcia napríklad úžasne privádza k uznaniu Božej tvorivosti a prozreteľnosti, teda aj rozumného tvorcu – Boha samotného.

Big Bang

Teda teória, že vesmír má svoj počiatok vo „veľkom tresku“ – je dnes už dostatočne overená vedecká teória, ktorá predpokladala aj iné objavy, ktoré sa aj udiali a tiež je v zhode s inými odborníkmi vedy; hoci v podrobnostiach sa samozrejme môže a bude ďalej doladovať. Pôvodne bola zaznávaná materialistickými vedcami, pretože bola blízko kresťanskému chápaniu vzniku sveta „v jednom okamihu“, keď sa však dostatočne potvrdila, museli ju už aj oni prijať. Avšak aj dnes sú podobné tendencie vzdialiť súčasné výsledky vedy od kresťanského vysvetlenia sveta – že je „viac vesmírov“ (čo je rovnako možné ako nedokázateľné), že akoby „pulzujú“ (vznikajú a zanikajú) a v každom sú ináč nastavené základné vesmírne konštanty, čím vznikajú aj rôzne kombinácie konštánt a teda v jednom z nich (v našom vesmíre) sa mohla „podariť“ ich „náhodná“ nastavenosť pre prítomnosť života. K existencii viac paralelných vesmírov výstižne hovorí slovenský fyzik Anton Hajduk, že ich prípadná existencia znova nerieši náhodnosť života, len ho presúva na vyššiu úroveň – na „multivesmír (všetkých vesmírov), pretože ten by mal existovať kvôli tomu, aby aspoň v jednom z vesmírov sa vyvinuli všetky potrebné podmienky pre možnosť života. [21]

Poznámka: kreacionizmus tvrdí opačný extrém: Boh stvoril zem, ako je to doslova v Písme, za 6 dní a častokrát neuznáva iné vedecké výsledky, resp., tlačí Boha do vedeckých dôkazov. To, že veda k existencii a pôsobeniu Boha privádza (častokrát veľmi blízko), je jedna vec, ale nemožno ho dokázať úplne, iba dostatočne, avšak posledný krok musí urobiť človek – uveriť.

Písmo je však v prvom rade kniha s teologickým poslanstvom, hoci opierajúca sa o historické fakty. Niektoré jej state sú viac alebo menej symbolické vyjadrenia predovšetkým teologického poslanstva, avšak na historickom základe. Tak napr. pri stvorení používa Písmo symbolickú obraznú reč vtedajšej doby, avšak jednoznačne predpokladá stvoriteľstvo Bohom (a z ničoho). Stvorenie za 6 dní vyvracia aj samotná veda. Naopak, evolúcia a Big Bang hovoria o Božej stvoriteľskej činnosti a prozreteľnosti (hlavne skrze druhotné príčiny), paradoxne omnoho viac, ako „kompletné stvorenie vesmíru a ľudí Bohom skrze jeden okamih“. Aj Big Bang je úžasným dôkazom Božej tvorivosti a prozreteľnosti.

Prípado Galileo

Ján Pavol II. dal prešetriť celý prípad súvisiaci s tvrdeniami Galilea (ktoré už pred ním začal Kopernik) a to vo všetkej pravde a úprimnosti skúmania, kto a na ktorej strane konal správne, či nesprávne. Skúmanie prípadu trvalo vyše 10 rokov. Výsledky: 1, Galileo Galilei obhajoval hypotézu o tom, že Zem obieha jednak okolo vlastnej osi a jednak okolo Slnka, nedostatočne. Vysvetľoval si ňou slapové javy mora. Snažil sa to dokázať však cez pasátové vetry - to nebol dostatočný dôkaz ani pre vtedajšiu dobu, ani pre terajšiu. Slapové javy správne vysvetlil až Newton. 2, Chybné odmietnutie jeho hypotézy (r. 1633, hoci nie definitívne) nastalo aj kvôli zbytočne doslovne chápanému výroku Písma o „nehybnosti Zeme“. Mýlili sa však mnohí interpreti Písma, Galilei tu mal zasa dobrú intuíciu, že sa v tom mýlia oni. Tento prípad neskôr posilnil skúmanie Biblie z hľadiska jej interpretácie. 3, Išlo o to, že pokým Galileo nepodá jasné dôkazy o svojej hypotéze, musíme sa predsa držať toho, čo nateraz iste pokladáme za pravdivé (nehybnosť Zeme), navyše, keď sa zdá, že to odporuje viere – odôvodnenému prijatiu hypotézy však neboli uzavretí. Mechanické a optické dôkazy pohybu Zeme nastali až o vyše 150 rokov neskôr. V r. 1741 dal Benedikt XIV. prvýkrát súhlas (imprimatur) na vydanie Galileiho spisov. 4, Chybu teda urobil aj Galileo, ktorý na tom trval aj na základe nedostatočných faktov, ale aj mnohí teológovia, biblisti a sudcovia, ktorí neboli schopní oddeliť vieru od starej kozmológie, či dostatočne rozlišovať medzi Písmom a jeho výkladom. Avšak všetci zúčastnení si zaslúžia obdiv za dobrý úmysel. 5, Pastoračná rozvážnosť vtedajšej Cirkvi bola postavená pred ťažkú situáciu, keďže heliocentrizmus sa zdal byť učením samotného Písma. 6, Koniec koncov, dnes už vieme, že aj teória heliocentrizmu má svoje vedecké nedostatky (Slnko nie je stredom vesmíru, iba Slnčnej sústavy). 7, Je nezmyslom uvádzať tento prípad ako nezlučiteľnosť vedy a viery, tiež ako neslobodu v Cirkvi (Cirkev nebránila slobodnej vede, iba sa tu oprávnene obávala), nezmyselnej dogmatickosti, odmietania pokroku, atď. Sväté Ofícium, ktoré kauzu riešilo, viedol sám sv. Bellarmín, ktorý sa sám zaslúžil o rozvoj vedy. Sám bol ochotný zmeniť chápanie dovtedajšieho výkladu Svätého Písma a prijať heliocentrizmus, ak by boli na to dostatočné vedecké dôkazy (podľa [18]).

Mimozemšťania

Cirkev sa k tejto téme zatiaľ nevyjadrila. V r. 2009 sa vo Vatikáne dokonca uskutočnila vedecká konferencia na tému astrobiológie – možného života na iných planétach. *Odhladnime teraz od niektorých snáh dokázať nejedinečnosť života na Zemi skrze hľadanie mimozemského života za účelom zníženia hodnoty života ako takého (ako čohosi samozrejmeho) a tým aj s cieľom vôbec vymazania pojmu Boha, ktorý čosi také skvelé a obdivuhodné stvoril.* Vzhľadom k tomu, že prvotný hriech zasiahol nielen celý ľudský rod, ale negatívne aj celý vesmír a tiež, že Kristovo vtelenie – prijatie aj našej ľudskej prirodzenosti – bolo vo vesmíre jedinečným (podľa riaditeľa Vatikánskeho observatória, [19]), veď nám zjavil (nemôže klamať), že má iba 2 prirodzenosti – božskú a ľudskú, *prípadná existencia života mimo Zeme a predovšetkým inteligentných bytostí, by pred vieru postavila hlavne otázku (zatiaľ neriešenú) ich spásy typu: Vykúpil prijatím ľudskej prirodzenosti Kristus iba*

ľudský – pozemský rod, alebo aj iné, mimozemské? Mimochodom, za základe jedinečnosti Vtelenia Božieho Syna do ľudskej prirodzenosti a Jeho príchodom na Zem, môžeme trochu lepšie porozumieť aj kauze Galileo, kde bolo spočiatku ťažšie prijať niečo iné, ako to, že Zem nie je stredom Zeme (hoci len vo fyzikálnom zmysle slova – „duchovne“ ním vlastne aj je).

Podobne v nebi je oslávená aj Kristova ľudská prirodzenosť – naše telo – a nie iných tvorov. Aby sa ukázala Božia stvoriteľská činnosť, nemusia byť nutne aj mimozemšťania, už i tak sa dostatočne ukázala, len mať k tomu otvorené oči! Navštívil našu zem...a vesmír je reálne mimoriadne veľký čo do (ne)možnosti hlásania evanjelia..

Keď si vezmeme aj slová Ježiša sestry Faustíny o Jánovi Pavlovi II. – z Poľska vyjde iskra, ktorá pripraví svet na môj druhý príchod – skôr to vyzerá na koniec sveta, ako na nájdenie ďalších civilizácií, ktorým treba ešte zvestovať... Možno povýšil ľudský rod natoľko, že sme úplne jedinečný a tak je ešte viac zvýraznená jeho láska k nám, ku každému osobne, koho pozýva do večného života a to skrze osobný plán s každým! Či si nemáme uvedomiť radšej toto...?

Pius XI. sa raz pri posvätení teleskopov vo Vatikánskom observatóriu v Castel Gandolfe v roku 1935 vyjadril: „Pre žiadnu časť stvorenia nevyplýva väčšia výrečnosť a silnejšie pozvanie k modlitbe a ku kľáňaniu sa.“ [27]

Kard. Ratzinger (neskôr Benedikt XVI.) tvrdí, že existencia mimozemských bytostí sa dosť ponúka. Nemôžeme to vylúčiť, nepoznáme všetku šírku Božích myšlienok, avšak všetka doterajšia snaha o ich nájdenie stroskotala. Ani by nebolo potrebné, aby nám to Boh zjavil. A tiež, treba vziať do úvahy aj to, čo sa už udialo: že Boh si vybral malú Zem, k nej sa pripútal, tam žil. Úvahu zhrňa veľmi výstižne: z toho, ako Boha poznáme a ako sa nám zjavil, ako tu pôsobil (počnúc narodením v maličkom Nazarete), máme sa učiť relativizovať veľkosť vesmíru, a chápať zasa veľkosť toho, čo je naozaj podstatné – milujúce srdce. [31]

Slová pápeža Františka z 12.5.2014 o tom, že by pokrstil aj Mart'anov, v kontexte kázne o Duchu Svätom, vzhľadom k tomu, že ich opisuje ako „zelených s dlhým nosom a veľkými ušami“, myslel ironicky a chcel tým zvýrazniť, ako je dôležité nehatať cestu Duchu Svätému v živote a počúvaním Jeho, aj meniť svoje neprimerane zabehané názory. [26]

Staršie historické témy: Zásada: vnímať historickú dobu a jej okolnosti

Križiacke výpravy

Skôr ako križiacke výpravy by bolo správnejšie ich pomenovať ozbrojené púte, pretože putovania na posvätné miesta kresťanskej viery bolo vo vtedajšej dobe veľmi obľúbené. Ozbrojené vznikli postupne z dôvodu ochrany pútnikov, ktorí prichádzali z ďalekej Európy a tu na nich číhali mnohí zbojníci – tak vznikli napr. aj templárske rády, či rády na zdravotnú starostlivosť o pútnikov. Problém vznikol pri obsadení Jeruzalema moslimami (3000 vyvrazených), utláčanie, vraždy (ukrižovania pútnikov) a násilnosti na kresťanoch, nútenie na prestúpenie na islam. Dokopy padlo cca 30 000 kostolov. Už dovtedy moslimovia zabrali a obsadili dve tretiny niekdajšieho kresťanského sveta: sever Afriky, Stredný Východ, Malú Áziu, časť Španielska, Palestínu. Tlačili sa stále bližšie k Európe, až padla stotisícová byzantská armáda v Malej Ázii (pri Mandzikerte, v roku 1071) a Konštantínopol zavolať západ o pomoc – vznikalo oprávnené pobúrenie v kresťanských krajinách a taktiež snaha oslobodiť tieto územia. Väčšinu zvolali pápeži, boli podporované známymi svätcami (sv. Bernard, sv. František). Primárny cieľ križiackych výprav bol náboženský – obranný, hoci mohli byť aj rôzne politické spoludôvody. [64] Niekedy prichádzalo k násiliu za týmto účelom. Žiaľ, niektoré výpravy, vzhľadom na nezorganizovanosť, či „samoorganizovanosť“, pri vtedajších malých znalostiach geografie u ľudí, vyústili, „na polceste“ – aj – do dobíjania miestnych krajov. Avšak, samozrejme, nebolo to všetko len o boji, ale aj o mnohých pokusoch obrátiť moslimov ku Kristovi – známa je návšteva sv. Františka u sultána a iné.

Konečné úspechy z oslobodzovania Jeruzalema a okolia boli napokon veľmi malé, hoci križiacke výpravy trvali s prestávkami vyše dve storočia. Avšak nebyť križiackych výprav, boli by sme dnes už zrejme moslimami.

Inkvizícia

Svetská a cirkevná moc boli úzko spojené. Keďže kresťanstvo bolo štátnym náboženstvom, previnenie voči viere sa bralo aj ako previnenie voči panovníkovi (ako „Božiemu pomazanému“) a vôbec poriadku v krajine => herézy štát časom trestal smrťou (aj zločiny boli vtedy tvrdo trestané), aj dnes sa bránime voči škodcom spoločnosti; Cirkev sa stáročia snažila o pokojnejšie riešenie. Vzhľadom na veľké nebezpečenstvo neporiadku súhlasil pápež Gregor IX. aj s upaľovaním heretikov. Ich vyšetrovanie však nenechal štátu, ale dominikánom. Tí postupovali umiernené a s veľkou snahou o objektivitu (viac chránili obvinených a tiež odstraňovali protekcie heretikov pred miestnymi súdmi; prínosom súdniectvu bola povinnosť rozsiahleho skúmania, ich ochrana a lekárske posudky (napr. neodsúdenie psychicky chorých)). Kto sa priznal, dostal kajúce skutky. Každý odsúdený sa mohol odvolať k pápežovi, tí dávali mnoho omilostení. Odsúdených na smrť bolo cca iba 2-5% obvinených.

Španielska inkvizícia

Mnoho židov a mohamedánov sa dostávalo do dôležitých funkcií krajiny, hoci oficiálne sa tvárili ako katolíci, boli pre štát nebezpeční, ten ich vyhľadával. 6-10 tisíc popráv za 3 storočia.

Inkvizícia bosoriek

50 tisíc zdokumentovaných popráv, namiesto proklamovaných 9 miliónov. (podľa [1])
Trebá sa nato pozerať očami vtedajšej doby; avšak nie je to ospravedlniteľné [podľa 1]. *Podľa môjho názoru: Ani Ján Pavol II. nevyučoval napr. zabitie škodcu spoločnosti, ak sa tá pred ním nevie dostatočne brániť – čo však dnes už takmer nie je. Vtedy to však mohlo byť reálnejšie. Tolko k usmrcovaniu. A čo krutý spôsob usmrtenia – upaľovanie? Potreba usmrtiť a na druhej strane snaha zachrániť ich večnú, ale nekajúcu dušu. Ťažko nájsť “strednú cestu”. Dnes sme snád’ apatickejší k záchrane duší, hádam tam kdesi tkvie pochopenie pre ich konanie (i pri výkone trestov smrti sa ľudia modlili za ich spásu a vyzývali ich na obrátenie).*

Rád Templárov

Za križiackych vojen, po prvej z nich, po oslobodení Jeruzalema, stále nebola zaistená bezpečná cesta pre pútnikov od mora. Tak vznikol (v r. 1119, rytier Hugo de Payens) ozbrojený rehoľný rád na ich ochranu (stanovy im vypracoval sv. Bernard z Clairvaux). Časť členov sa venovala aj chorým. Rád časom získal veľkú obľubu, aj financie. Rozšíril sa aj do iných krajín. Vo Francúzsku, kráľ Filip IV. Pekný, raz potreboval financie na vojnu s Angličanmi. Získal ich tak, že krivo obvinil a aj začal popravovať členov rádu templárov a zhabal im majetok. Chcel vymôcť aj súhlas pápeža Klementa V. Ten nakoniec následkom ich intríg a nátlaku súhlasil, avšak nezrušil ich súdnou cestou, ale iba administratívnym rozhodnutím. Dva roky nato boli Filipom Pekným odsúdení a upálení aj predstavení rádu. Podľa správ z vatikánskeho prostredia, pápež sa snažil o ich oslobodenie. (podľa [13], s.208 a [11], s.110, [14])

Mlčanie Pia XII. za 2. svetovej vojny?

Einstein: „Čo som predtým zaznával, k tomu som potom prejavoval úctu a obdiv – voči Katolíckej Cirkvi, lebo bola v Nemecku jedinou, ktorá vedela pozdvihnúť hlas.“ (podľa [2])

Ako bývalý diplomat (v Nemecku) vedel, že verejné protesty proti nacistom len uškodia (napr. holandskí biskupi ostro protestovali a nacisti na to zabili 40 tisíc židov). Avšak diplomatickou cestou poslal asi 60 protestov. Otvoril brány kláštorov pre prenasledovaných, jeho zásluhou sa zachránilo asi 850 tisíc židov (len v Ríme sa ich skrývalo v katolíckych inštitúciách do 9 tisíc). Vyše 100 tisíc židom pomohol nájsť *známych*. Židia mu ďakovali za záchranu životov, vrátane 1. izraelskej premiérky Goldy Meyrovej. Na katolícku vieru sa dokonca obrátil vtedajší hlavný židovský rabín Zolli a dal si meno podľa pápeža – Eugenio. Imidž „pápežovho mlčania“ vznikol až divadelnou hrou Hochhut niekoľko rokov po 2.S.V., keď bol obvinený z mlčanlivosti. Účasť na jej premiére odmietla kompletná izraelská vláda na čele s Goldou Meyrovou. [1]

Jozef Tiso

Byť kňazom činným v politike, v tej dobe v Európe, nebolo ničím výnimočným – kňazi boli jedni z mála vzdelaných, národne cítiacich ľudí (mnohé naše významné slovenské osobnosti histórie boli vlastne kňazi). Podobne aj Tiso prebral prezidentskú úlohu preto, aby zabránil väčšiemu zlu. Časom viaceré udalosti v štáte (deportácie obyvateľstva, vojnové aktivity), hoci nebol za ne preukázateľne zodpovedný, ho stavali pred dilemu, či vôbec neodstúpiť. Rozhodol sa pre menšie zlo – tým väčším by bolo posilnenie dua Mach – Tuka aj s väčším vplyvom Nemecka. (aj podľa [28])

Výstižné je pozrieť sa na vec z pohľadu V. Tuku a nemeckých agentov hlásiacich správy do Nemecka: „problém sa už nevolá Ďurčanský, ale Tiso, lebo len odchodom tohto muža, ktorý je kňaz a je samozrejme úplne viazaný na Rím a na Cirkev, bude možné dosiahnuť skutočnú zmenu pomerov na Slovensku.“ [77] Či z nemeckej bezpečnostnej služby: „Hlavným vinníkom za tento vývoj na Slovensku je štátny prezident Tiso (...) Tiso je najnebezpečnejší protivník nemecko-slovenskej spolupráce nielen na základe svojho osobného postoja, ale aj ako exponent Katolíckej cirkvi na Slovensku.“ [78] Jednoducho, „V drvivej väčšine správ nemeckých diplomatov a tajných agentov Katolícka cirkev na Slovensku a jej hlavný reprezentant vo vedení štátu, prezident Tiso, sú považovaní za protinemecky orientovaných činiteľov a za hlavnú prekážku šírenia nemeckého národného socializmu medzi Slovákmi. Až na druhom mieste sa podobne označujú Židia a Čechoslováci.“ [79].

Obdobie Slovenského Štátu si žiada lepšie historické preskúmanie, nakoľko hneď po ňom bolo znemožnené objektívne ho skúmať príchodom éry neslobody v socializme, kde bolo navyše vysvetľované cielene demagogicky v prospech socialistickej ideológie.

K tejto téme veľmi odporúčam výbornú knihu snažiacu sa o objektivitu: Slovenské dejiny V. od Prof. Róberta Letza, rozoberajúcu roky 1938-1945.

Témy posledných rokov

Zrušenie celibátu?

1. biblicky: Celibát odporúčal ako jeden z prvkov dokonalosti už Ježiš: „Lebo sú ľudia neschopní manželstva, pretože sa takí narodili zo života matky, iných takými urobili ľudia a iní sa takými urobili sami pre nebeské kráľovstvo. Kto to môže pochopiť, nech pochopí.“ (Mt 19, 12).

Tiež napr. sv. Pavol: „Kto je bez ženy, stará sa o Pánove veci, ako sa páčiť Pánovi. Ale ženatý sa stará o svetské veci, ako sa páčiť manželke, a je rozdelený. Aj nevydatá žena a panna rozmyšľajú o Pánových veciach, aby boli sväté telom i duchom. Ale vydatá myslí na svetské veci, ako sa páčiť mužovi.“ (1 Kor 7, 32-34).

2. Učiteľský úrad Cirkvi: celibát je jediná zo spomínaných tém, ktorá nie je definitívnym učením viery alebo morálky Cirkvi, ale disciplíny, preto je teoreticky meniteľná. Pápež Pavol VI. v encyklike o kňazskom celibáte: „Na otázku o zachovaní podmienky celibátu pre kňazov v latinskej Cirkvi má pápež len jedinú odpoveď, a tou je Kristus. „Kristus zostal po celý život v stave panenstva“. A preto si kňaz nemôže počínať odlišne. On je predsa „dnešným Kristom“ a „jeho najväčšia dôstojnosť pramení z toho, že vo všetkom napodobňuje jeho obraz a nasleduje jeho osobitný príklad.““ [24]

3, historicky: Do 11. storočia celibát nebol povinný, avšak od prvotných čias v Cirkvi už bol prítomný (mnísi, alebo napr. aj sv. Peter zanechal svoju manželku, aj ďalší apoštoli). Prečo asi nebude zmenený:

4, teologické dôvody: vzor kňazstva - Kristus - sám si zvolil celibát – kto iný ako kňaz by ho mal napodobňovať; väčšia oddanosť Bohu; sústredenosť naplno na duchovnú službu (spomínané citáty od Ježiša a od sv. Pavla); zrieknutie manželstva najlepšie dokazuje, že pozemský život nie je všetko a že nás čaká ešte niečo väčšie (a krajšie, príťažlivejšie).

5, praktické dôvody: venovať sa dostatočne zároveň rodine aj kňazstvu by bolo nielen v dnešnej dobe veľmi namáhavé; zistilo sa, že ženy protestantských pastorov sú vzhľadom na svoju jedinečnú pozíciu paradoxne najosamelejšie vo farnosti; počet povolání zrušením celibátu nestúpol ani u nekatolíkov; odchody z kňazstva u ženy zväčša len končia, nie začínajú; preukázalo sa, pedofilné zneužitia neboli dôsledkom celibátu (pápež František: „Pedofili boli pedofilmi už pred vysviackou.“), ale homosexuality niektorých kňazov.

6, Kard. Bergolio (terajší pápež František): „V tejto chvíli som za zachovanie celibátu so všetkými jeho za a proti. S jeho praktizovaním sme mali po tisíc rokov skôr lepšie ako horšie skúsenosti.“ [25]

Postoj k homosexuálom a homosexualite – rozlišovať osobu a skutky

V stručnosti: homosexuáli (ako ľudská dôstojnosť človeka) – áno, homosexualita (ako skutky, hriech) nie. Totiž, homosexuálne sklony ešte hriechom nie sú (tým môže byť až súhlas s nimi a homosexuálne skutky), avšak ani tieto sklony objektívne správne nie sú, keďže nie sú v Božom pláne s ľudskou sexualitou, plodením, sú zvrátené. Už Sväté Písmo tieto skutky menuje medzi závažné zlo (ťažké smrteľné hriechy). „Boh stvoril človeka ako muža a ženu a telesne ich určil jedného pre druhého. Cirkev bezvýhradne prijíma ľudí s homosexuálnou orientáciou a odmieta akúkoľvek formu ich diskriminácie. Zároveň však jednoznačne prehlasuje, že forma sexuálneho spolužitia osôb rovnakého pohlavia nezodpovedá poriadku stvorenia.“ (YouCat 415, s. 227) „Preto mnohí homosexuálne orientovaní ľudia veľmi bolestne vnímajú skúsenosť, že ich eroticky nepriťahuje opačné pohlavie a že sa musia vzdať telesnej plodnosti, ktorá zodpovedá prirodzenosti človeka a Božiemu poriadku stvorenia. Boh ich však k sebe často privádza nezvyčajnými cestami: nedostatok, strata, alebo zranenie – ak sú uznané a prijaté – sa môžu stať odrazovým mostíkom ku skoku do náručia Boha, ktorý robí všetko dobré a ktorý sa necháva nájsť oveľa viac ako Spasiteľ, než ako Stvoriteľ.“ (YouCat 65, s. 48-49). To nebráni homosexuálne orientovaným osobám žiť sväto, brať to ako svoj kríž, snažiť sa z toho liečiť, prijímať sviatosť, samozrejme zanechať prípadné takéto skutky. Cirkev chce aj týmto osobám ponúkať odpustenie, prijatie, liečenie skutočné naplnenie, pokoj, radosť a plnohodnotný šťastný život, ktorý po stránke duchovnej, psychickej, citovej a fyzickej môže nastať iba vo vzťahu manželstva muža a ženy. Hoci homosexualita bola oficiálne vyňatá zo zoznamu chorôb, je to choroba (porucha pohlavnej identity). Svoje tu spravila a stále robí aj tzv. homo – lobby, ktorá sa snaží systematicky prezentovať homosexualitu ako čosi prirodzené a pretláčať ju, aj na úkor vzťahu a rodiny muža a ženy. Treba rozlišovať aj dočasnú homosexuálnu náklonnosť (z uzavretého prostredia (väzenia, námorníctvo)), alebo pubertálnu, ktorá sa v tomto období (následkom hormonálneho vývinu) môže vyskytnúť. Nemožno ich však považovať za homosexualitu klasickú.

Posledný cirkevný dokument k tejto oblasti tvrdí, že homosexualita nie je homogénna skutočnosť – rozdeľuje ju na 3 skupiny:

1, homosexuálny stav – prvoradú úlohu hrá sexuálne uspokojenie. Má rozličné stupne nezvratnosti.

2, pseudohomosexuálny stav – prevláda zase motivácia závislosti a/alebo nadvlády. Mal by sa pomerne ľahko prekonať, keď sa podarí vyriešiť nesexuálny aspekt problému.

3, imaginárna homosexualita, zo strachu – predovšetkým u dospievajúcich v období depresie, alebo neistoty. Boja sa toho, že sú homosexuáli, bez toho, žeby zažili skutočnú homosexuálnu príťažlivosť, najviac ak chvíľkovú. Zdá sa, že je to psychologická hypochondria. Je pravdepodobne len dočasným problémom. [41]

Ďalšie vplyvy na nezdravý sexuálny vývin môže mať aj disfunkčná rodina, praktizovanie nečistoty, či mediálne vymývanie mozgov. Viac aj pri Gender – ideológii.

Zdá sa, že homosexualita nie je genetická, dedičná, ale jej pôvod je vo výchove. Zaujímavá informácia je, že to možno ukázať u niektorých dvojčiek – jedna osoba je a druhá nie je homosexuálnou – čo je toho dôkazom. [42]

Úcta k životu – zahŕňa morálne otázky o zachovaní života človeka: potrat, eutanázia, ...

Vychádzame tu z jednoduchého pravidla: základom je ľudská dôstojnosť každého človeka od jeho narodenia až po prirodzenú smrť. Život daroval Boh, on jediný ho môže aj vziať. Naša doba je silne ovplyvnená svetovými vojnami.

Menej detí vedie k ekonomickému kolapsu

Čím menej detí sa bude rodiť, tým menej pracovnej sily v budúcnosti, tým menej tých, ktorí budú musieť pracovať na zostarnuté obyvateľstvo. [51] Uvedomila si to už aj Čína, ktorá postupne začína robiť ústupky od idey „iba 1 dieťa do rodiny“.

Antikonцепcia – ničiteľka lásky

Naopak školou lásky sa stáva prirodzené plánovanie rodičovstva, ktoré využíva striedanie plodných a neplodných dní a vyžaduje tak vzájomné porozumenie a nežnosť. V prirodzenom poriadku Cirkev vidí hlboký zmysel. Metódy antikoncepcie mechanické, chemické a chirurgické bránia jednému z podstatných aspektov pohlavného styku – otvorenosti pre plodnosť. Navyše bránia úplnému sa odovzdaniu sa a znižujú vzájomné spojenie na sebecké užívanie si. Navyše hrozia samovoľné potraty, vážne poškodenia zdravia ženy a neplodnosť (podľa YouCat 421, s. 229).

Povolenie potratov? – už nikdy

Ján Pavol II.: Táto veľká jednomyseľnosť doktrinálnej a disciplinárnej tradície Cirkvi umožnila Pavlovi VI. vyhlásiť, že učenie v tejto oblasti sa "nezmenilo a je nemeniteľné". Preto mocou authority, ktorú Kristus udelil Petrovi a jeho nástupcom, v spoločensťve s biskupmi, ktorí veľakrát odsúdili umelý potrat, a v rámci spomínanej predchádzajúcej konzultácie, hoci roztratení po svete, jednomyseľne toto učenie schválili, vyhlasujem, že priamy potrat, to jest chcený ako cieľ alebo ako prostriedok, je vždy vážnym morálnym neporiadkom, lebo je dobrovoľným zabitím nevinnej ľudskej bytosti. Toto učenie, ktoré sa zakladá na prirodzenom zákone a na písanom Božom slove, odovzdáva sa tradíciou Cirkvi a učí ho riadne a všeobecné Magistérium. Žiadna okolnosť, žiaden cieľ nikdy nebudú môcť urobiť dovoleným čin, ktorý je vnútorne nedovolený, lebo sa protiví Božiemu zákonu, vpísanému do srdca každého človeka, ako ho uznáva samotný rozum a ako ho ohlasuje Cirkev. [73]

Matka Tereza: Najprv bolo schválené dovolenie potratov, potom sa k tomu pridala aj eutanázia, atď.

Zaviedol to Lenin, iné socialistické krajiny... Zaujímavé, že si osvojujeme ich postoje, s ktorými naši predkovia ani zďaleka nesúhlasili.

Matka Tereza: „Dôsledkom potratu je nukleárna vojna. Najväčší ničiteľ mieru a lásky je umelý potrat, lebo je vojnou proti dieťaťu. Potrat nasleduje ľahko, keď manželskú lásku zabije antikoncepcia,“ povedala na raňajkách s prezidentom USA Billom Clintonom.“ [76]

Ján Pavol II.: „Národ, ktorý zabíja svoje deti, nemá budúcnosť.“

O potratoch

- 1, najviac trpí najnevinnejší – dieťa – aj v prípade znásilnenej ženy.
- 2, potom žena – tzv. postabortívny (popotratový) syndróm.
- 3, právo na život – plod je samostatná bytosť, nie je „telom ženy“ – dokonca už DNA a psychiku máme od počatia vlastnú.
- 4, obrázky násilne potratených detí sú hrozné a jasné.
- 5, najväčšia genocída je v súčasnosti: komunizmus mal cca 100 miliónov obetí, 5 rokov 2. svetovej vojny 40 miliónov obetí, avšak **každý rok je potratených 46 miliónov detí!**
- 6, ohrozuje život ženy, fyzické (zvyšovanie rizika rakoviny prsníka) a psychické zdravie ženy, ničí vzťahy a sebaúctu.
- 7, „zhluk buniek“ sme aj my dospelí – avšak už chránení zákonom. Prečo nie aj dieťa?
- 8, Srdce nám bije od 21. dňa, mozog sa začína vyvíjať v 6. týždni. Potrat je do 3 mesiacov.
- 9, Jeden z najväčších konvertitov 20. storočia na katolícku vieru bol Bernard Nathanson, veľký šíriteľ a propagátor uzákonenia potratov v USA. Sám neskôr priznal, ako im išlo o peniaze, falšovali verejné mienky, prehánali úmrtnosť pri nelegálnom potrate, atď atď.
- 10, zákaz potratov je oprávnený – predsa nezakazujeme krádeže z dôvodu, aby si zloději neublížili. Navyše pri potrate môže nastať ďalšie ublíženie. [74]
- 11, zavádzajúci je aj názov – „umelý potrat“ – predsa ešte žiaden zabitý život „nepokračoval“ – presnejšie: „**násilné ukončenie života**“!!

Potrat po znásilnení? – Nie.

- 1, pre dieťa trest smrti, pre násilníka len roky väzenia.
- 2, pre „spôsobenie hanby“ komusi musí zomrieť.
- 3, znásilnenie už nikdy nebude vymazané ani potratom, ten bude iba ďalším násilím v tele ženy.
- 4, možnosť (aj na Slovensku!) donosiť dieťa v anonymite a dať ho na adopciu. [74]
- 5, **PRE ŽENY V PROBLÉMOCH:** www.zachranmezivoty.sk.

Čo škola neučí: www.coskolaneuci.sk

Popotratový syndróm

Zasahuje predovšetkým ženy po potrate, ale aj mužov:

Ženy: 61% zvýši príjem alkoholu, 65% sa zaoberá samovraždou, 54% má nočné mory o potrate. Rôznorodé účinky: zasiahnutie citovej (šok, hnev, úzkosť, vina, depresia, izolácia), kognitívnej (halucinácie, fantázie o plode, nekoncentrovanosť), somatickej oblasti (bolesť, pichanie, zvieranie, únava, nespavosť), správania (nočné mory, strata chuti do jedla, asociálnosť, poruchy vo vzťahoch, sexuálna dysfunkcia, zníženie výkonu v zamestnaní. Smútok za dieťaťom.

Muži: úzkosť, bezmocnosť, pocit viny, ...zmätok [75]

Potreba následnej lekárskej pomoci.

Povolenie eutanázie? – už nikdy

Eutanázia, čiže aktívna pomoc pri zomieraní, či odmietnutie potrebnej pomoci za účelom privodenia smrti, aby sa človek „netrápil“, je nech argumenty pre to znejú akokoľvek humánne, zabitím človeka, zasiahnutím do práv Boha na život človeka a znemožnením jeho kajúcnosti (môže tak stratiť večný život). Čiže eutanázia je vždy zabitím. Ak by však zdravotný stav človeka vyžadoval už iba mimoriadne prostriedky na zachovanie života (prístroje, financie), tie nie je povinný dostať. Riadne prostriedky však má právo dostať. V kontexte udalostí vo svete treba vnímať navyše aj jej zneužívanie (keď aj napriek vôli, či bez vôle dotyčnej chorej osoby), nakoniec eutanázia bola na nej vykonaná. Povolením eutanázie by sa do spoločnosti dostal aj ďalší zbytočný strach: nezneužijú to i na mne, keď im už raz budem na ľarchu? Akú budem mať istotu prežitia? Kto čo seje, to bude žať. Ján Pavol II. definitívne v Evangelium vitae odsúdil eutanáziu:

Ján Pavol II.: „Po týchto rozlíšeniach, v zhode s Magistériom mojich predchodcov a v spoločensťve s biskupmi katolíckej Cirkvi potvrdzujem, že eutanázia je vážnym porušením Božieho zákona ako morálne neprípustné dobrovoľné zabitie ľudskej osoby. Toto učenie sa zakladá na prirodzenom zákone a na písanom Božom slove, odovzdáva sa tradíciou Cirkvi a vyučuje ho riadne a všeobecné Magistérium.“ [52]

Trest smrti - v poriadku, iba ak vôbec niet inej ochrany pred nespravodlivým útočníkom

Úskalia umelého oplodnenia (UO)

Dieťa má právo narodiť sa z milujúceho spojenia rodičov a nie iba ako produkt technického procesu. Častejšie sú pri UO následky psychické a fyzické (najzdravší je prirodzené tehotenstvo a pôrod). Morálne spolupráblémy sú: získanie pohlavných buniek (u mužov masturbácia), zabitie nadbytočných plodov (veľká väčšina), pre život jedného obetujeme ďalšie, nižšia úspešnosť úspešného donosenia. U heterológnych rodičov (darcovia buniek sú iní ako rodičia – vychovávatelia) sa trhá väzba rodič – dieťa a prirodzené súrodenecké vzťahy, tiež dieťa má právo poznať vlastných rodičov a má od Boha právo na jedného otca a jednu matku. (podľa YouCat 423, prednášky z morálky). Právo na dieťa neexistuje. Na jednej strane nekritické zabíjanie detí potratmi, na druhej snaha o umelé vytvorenie života na objednávku. (DVD Bioetika)

Pokusy na embryonálnych, resp. dospelých kmeňových bunkách (EKB, DKB)

KB majú vlastnosť nediferencovanosti, teda, nie sú to bunky konkrétneho ľudskeho orgánu, ale môžu sa svojim delením rozrásť na všetky druhy tkanív. Z toho vyplývajú teoretické možnosti: „vytvorenia zásobárnych dielov tela“. Morálny problém nastáva u EKB, pretože na ich získanie sa použijú a zničia ľudske embryá. Naproti tomu DKB sa získava z kostnej drene, biopsie svalov, či podkožného tkaniva. Použitelnosť DKB oproti EKB, ako si aj veda stále ďalej uvedomuje, je jasne v prospech DKB. Výskum na EKB beží skôr kvôli ešte násilnej snahe získať si meno z objavov v tejto oblasti, či kvôli financiám, keďže sponzorované je predovšetkým to, čomu sa spoločnosti spraví väčšia reklama (pre médiá príťažlivejšie EKB), aj ľahšie získanie EKB, ako DKB. Ďalšími morálnymi problémami sú tu previnenia proti ľudskej dôstojnosti: zničenie nepoužitých ľudských embryí, zmrazenie nepoužitých, ktoré po dlhšej dobe čaká smrť buď z nemožnosti dokonale ich zmraziť, resp. finančná náročnosť ich uloženia a preto po čase ich zničenie. (DVD Bioetika)

Klonovanie

Spojené otázky (okrem tých v predošlej téme): rozbitie vzťahov rodič – dieťa, súrodenec – dieťa, možnosti zneužitia (lacná pracovná sila, ovládanie tvorcom, kamikadze).

Dovolenie rozvodov?

„a kto si berie inú, cudzoloží“ (Lk 16, 18). Nevernosť je prehrešenie proti opustenému partnerovi a deťom. (podľa YouCat 424)

Svätenie žien? – už nikdy

Túto otázku definitívne rozriešil Ján Pavol II., kedy vyhlásil za definitívne učenie Cirkvi, že ženy sa nesvätia.

Pápež Benedikt XVI.

Stiahnutie exkomunikácie z arcibiskupa Williamsona (popieral koncentračné tábory)

Stiahnutie exkomunikácie je právne nutný proces, keď sa odstráni jej príčina, v tomto prípade oddelenie sa od pápeža; avšak v plnej jednote s ním ani zďaleka ešte nie je, nemôže teda vykonávať žiadny úrad, je naďalej suspendovaný. Chybou bolo nedostatočné preverenie histórie tejto osoby. Na druhej strane dané médium túto citlivú informáciu vedelo roky dopredu, ale zverejnilo ju až v deň, keď exkomunikácia bola stiahnutá nielen z daného arcibiskupa, ale aj z 3 jeho kolegov z tzv. *Bratstva Pia V.*, ktoré sa kedysi oddelilo od pápeža, pričom títo biskupi urobili historicky nie častý krok návratu k jednote s pápežom. (podľa [3])

Pedofília

Seriózne výskumy (vykonané necirkevnými organizáciami na požiadanie amerických biskupov) preukázali jej výskyt u homosexuálnych kňazov, ktorí v niektorých obdobiach boli benevolentnejšie pripúšťaní k vysviacke. Prípad Írska: svojho času išli do duchovného povolania mnohé osoby skôr kvôli chudobe a zabezpečeniu sa.

Kondómy v Afrike nepomôžu ústupu AIDS

Lebo: 1, nemorálnosť ich použitia pre rozdeľovanie spojenia a plodnosti, pre ktorú musí byť spojenie otvorené (je to cieľ manželstva) a keď to Boh zakázal, asi je to na niečo je dobré!; 2, ne100%-nosť „ochrany“: póry v kondóme - 5 mikrometrov, spermia – 3 mikrometre, vírus HIV 0,1 mikrometra; 3, „povolenie“ kondómov zvyšuje neviazaný život=> aj počet nákaz. Nakazenie sa je len otázka času, zvlášť v oblastiach s väčším striedaním partnerov. Cesta zdržanlivosti je správna. (Príklad: Filipíny versus Thajsko. Prvé išlo cestou zdržanlivosti, druhé kondómami. Z cca 120 HIV nakazených v roku 1987 u oboch, už v roku 1999 bolo nakazených vo Filipínach iba 1005 a v Thajsku až 755 000!).

Navyše, Cirkev aj v Afrike vynakladá nemalé sily na starostlivosť a sprevádzanie týchto chorých. Zdržanlivosť je však správna cesta.

Povolil pápež kondómy prostitútom?

Nie, povedal iba, že je to menšie zlo, ako bez kondómov, pretože čiastočne znížia možnosť prenosu choroby, ale stále je to všetko hlboko pod normou. Je to len prvý záblesk k novej zmene.

Slovensko (aspoň tie najnovšie)

Svätí Cyril a Metod – Máme po nich vlastne nejaké dedičstvo? Hej.

Z prvých storočí po páde Veľkej Moravy (r. 907) nemáme zachované prakticky skoro žiadne historické pamiatky (vpády a pustošenie postupne maďarských, tatárskych, husitských a tureckých vojsk ničili aj kostoly, kláštory, knižnice, archívy). Napriek tomu máme niekoľko zachovaných dokumentov, ktoré svedčia o neustálej cyrilometodskej úcte, na ktorú nadviazalo aj jej oživenie v druhej polovici 17. storočia. Spomienky na sv. Cyrila a Metoda v breviároch a omšových knihách z 13. storočia, Spišské zlomky staroslovienskeho Evanjeliára z 13., alebo 14. st., rukopisy misálov zo 14. st., Spišský misál zo 14. st., antifonár

z bratislavskej kapituly. Takisto sa zachovali zmienky o existencii kostolov sv. Klementa, ktorého úctu šířili práve sv. Cyril a Metod (latinská listina zoborského opáta z r. 1349 nájdená v Milane), kostol v Močenku. Aj cyrilometodská liturgia sa zachovala v niektorých kláštoroch, hlavne v benediktínskom v Nitre. [71]

Duchovný vklad sv. Cyrila a Metoda:

Ján Pavol II.: „Dokument spred piatich rokov smeroval k tomu, aby oživil povedomie týchto slávnych aktov a zamýšľal upútať pozornosť kresťanov a všetkých ľudí dobrej vôle, ktorým leží na srdci dobro, svornosť a jednota Európy, k stále živšej aktuálnosti vynikajúcich postáv, Benedikta, Cyrila a Metoda, ako konkrétnych príkladov a duchovných opôr pre kresťanov našej doby a zvlášť pre národy európskeho svetadielu, ktoré už dávno, predovšetkým vďaka modlitbám a pôsobeniu týchto svätcov, zapustili vedome a svojrázne korene do Cirkvi a do kresťanskej tradície.“ [72]

Odvolanie arcibiskupa Bezáka

Benedikt XVI. arcibiskupovi Zvolenskému 18. 10. 2012 (Benedikt XVI. odvolal okolo 70 biskupov, ale vysvetľujúci list napísal iba Slovákom): „Starostlivo a vecne som sa oboznámil s vážnou a znepokojujúcou situáciou a po dlhej modlitbe nemohol som sa vyhnúť povinnosti, vyplývajúcej z lásky, obnoviť medzi vami účinnú kolegiálnu a usporiadanú pastoračnú riadenie v trnavskej arcidiecéze, v autentickom duchu II. vatikánskeho koncilu, ktorého päťdesiate výročie otvorenia si pripomíname práve v tomto roku. Som presvedčený, že budete aj naďalej sprevádzať vášho spolubrata svojou modlitbou, v pravde a so záujmom a že sa vynasnažíte žiť stále hlbšie každodenný život v duchu viery, aby pri osobnom stretnutí s Kristom jeho milosť formovala vaše srdcia. V tomto duchu udeľujem zo srdca Vám, Vaša Excelencia, aj ostatným biskupom vašej vznešenej krajiny svoje apoštolské požehnanie.“ [50]

Odluka Cirkvi od štátu – širší pohľad

O odluke sa často hovorí, že by mohla pomôcť Cirkvi byť „nezávislejšou voči štátu“, keďže by ju už nefinancoval. Cirkev na Slovensku stále čerpá dedičstvo socializmu ako v duchovnej (úbytok veriacich a prijímania sviatostí), tak aj v materiálnej oblasti. Mnohé kedysi násilne zhabané budovy a objekty, ktoré by mohli byť zdrojom príjmu, sú stále v zlom stave a ich oprava je vec dlhodobá a finančne nákladná. Financovanie cirkví štátom je teda u nás zatiaľ vecou spravodlivosti, hlavne kvôli dlhom z čias socializmu. Cirkev často aj supluje, či vypomáha štátu v niektorých jeho povinnostiach: starostlivosť o chudobných, rodinu, výchovu v školách, Rómovia.

Podľa [16] odluka cirkví od štátu veľmi závisí od historického vývoja, vzťahu štátu a cirkví a tiež možností, je teda v každom štáte iná. Postupovať treba spoločne s ostatnými kresťanskými cirkvami, aby dohodnutý model vyhovoval všetkým. Najlepším riešením by mohol byť asignačný model (časť z daní ide na Cirkev) a financovanie štátom – obe sú upraviteľné aj pre tých, ktorí by nechceli platiť cirkvám. Ani samofinancovací model nie je automaticky tvorcom “nezávislej Cirkvi” – ak by Cirkev zasa platili iba veriaci, kňazi by sa mohli byť podvedome zaviazaní správať sa a hovoriť tak, aby si nepohnevali veriacich, ako tomu hrozí napr. v protestantských cirkvách. *Myslím si, že ani dnešní kňazi sa však necítia byť týmto dnešným stavom nejako zviazaní “poslušnosťou štátu” (pri tak neprimerane nízkych platoch – ešte vysokoškolsky vzdelaných osôb – by to aj bolo smiešne, je to skôr naopak).* Navyše, aj vypovedanie zmluvy o financovaní cirkví by bolo proti medzinárodnej dohode so Svätou Stolicou; je teda skôr príležitosťou zvyšovať percentá popularity politikom, ktorí vedia, že to i tak v ich okamžitej moci nie je.

Financovanie cirkví na Slovensku – nič moc

Podľa [16] v súčasnosti cirkvi (aj nekatolícke) dostávajú dokopy 37 555 040 eur (1 131 383 135, 04 Sk). To ide hlavne na dva ciele: platy duchovných a chod ústredí cirkví, ale aj charity jednotlivých cirkví, Ekumenickú radu cirkví, KBS a reholiam. Z toho teda Katolícka Cirkev dostáva 22 129 280 eur (666 666 689,28 Sk), ďalších 2 337 848 eur (70 430 008,848 Sk) ide na charitu. Priemerné platy duchovných sú teda hlboko pod priemernou mzdou.

Pôsobí Boh aj dnes?

Niekedy je lepšie ukázať evidentné prípady:

Dokázané ukážky zázrakov v dnešnej dobe – web.katolik.cz/feeling/obsah.html

Dnešný svet

Najväčším zlom tohto (20.) storočia je, že ľudia stratili zmysel pre hriech. (Pius XII, 1950).

2. Vatikánsky koncil o ateizme (Gaudium et Spes 19) (podčiarknuté pojmy doplnené z [15])

„Menom **ateizmu** sa označujú veci od seba veľmi odlišné. Tak, kým podaktorí výslovne popierajú Boha (**pozitívny teoretický ateizmus**), iní sa nazdávajú, že človek nevie o ňom celkom nič povedať (**agnosticizmus**). Daktorí zas rozoberajú otázku Boha takým spôsobom, akoby nemala zmyslu (**logický neopozitivismus**). Mnohí nenáležite prekročujú rámec pozitívnych vied, usilujú sa všetko vysvetliť jedine touto vedeckou metódou (**vedecký svetonázor, vedecká mentalita**), zatiaľ čo iní, naopak, už nepripúšťajú nijakú absolútnu pravdu (**relativizmus**). Niektorí vynášajú človeka natoľko, že viera v Boha sa tým takrečeno udúša (**Feuerbach, Nietzsche**). Pritom im, zdá sa, viac záleží, aby zdôrazňovali človeka, než aby popierali Boha (**Sartre**). Iní si robia o Bohu takú predstavu, že to, čo odmietajú, nie je vôbec Boh podľa Evanjelia. Iní sa problému Boha ani len nedotknú, akoby nepociťovali nijaký náboženský nepokoj, a nechápu, prečo by sa ešte mali zapodievať náboženstvom (**negatívny ateizmus**). Okrem toho ateizmus nezriedka povstáva jednak z rozhorčeného vzdoru proti zlu vo svete a jednak preto, že sa neprávom pripisuje niektorým ľudským hodnotám absolútny charakter, takže ich majú namiesto Boha. Aj moderná civilizácia, nie sama osebe, ale preto, že je priveľmi zaujatá pozemskými skutočnosťami (**hedonizmus, konzumizmus**), často môže sťažovať prístup k Bohu. Isteže nie sú bez viny tí, čo sa úmyselne usilujú vylúčiť Boha zo svojho srdca a vyhnúť sa náboženským problémom, nekonajúc podľa svojho svedomia. (...) Na vzniku ateizmu môžu mať nemalý podiel i veriaci, ak pre zanedbávanie výchovy vo viere, pre pomýlený výklad učenia alebo aj pre nedostatky ich náboženského, mravného a spoločenského života dá sa o nich povedať, že skôr zahaľujú, než odhaľujú pravú tvár Božiu.“

Rodová rovnosť – ideológia (Gender ideológia)

Jedná sa o v našich končinách novú, ale vo svete veľmi šírenú ideológiu s katastrofálnymi následkami na spoločnosť ako takú skrze zničenie rodiny a manželstva muža a ženy.

V skratke – v RR nejde o:

- zrovnoprávnenie žien s mužmi, napr. v právach, dôstojnosti, vo výške platu pri rovnakej práci;
- nejde tu ani o nejaké zabraňovanie voči násiliu na osobách s inou sexuálnou orientáciou.

Propagátorom RR ide o:

- nahradenie pojmu „pohlavie“ (sexuálne, prirodzene dané) za neurčitý pojem „rod“ (čím sa človek cíti, nezávisle od pohlavia);
- z toho vyplývajúca zmena vnímania manželstva a rodiny – manželstvo muža a ženy je len jedno z možných, tiež rod si vyberáme, neurčuje nám ho pohlavie (s množstvom logických dôsledkov);
- oslobodenie ženy spod vplyvu muža a dokonca svojich ženských daností, ako je napr. materstvo (umelé oplodnenie), rodenie detí (antikoncepcia, potrat);
- pod záštitou ochrany ľudí s inou sexuálnou orientáciou (Lesby, Gejovia, Bisexuáli, Transsexuáli, Intersexuáli, skrátene tzv. „LGBTI“) pred inými kvôli ich orientácii, dať aj akési „schválenie ich správania spoločnosťou“, hlavne cez legislatívu, predefinovanie manželstva;
- podobne aj o povolenie adopcií párom rovnakého pohlavia;
- pod záštitou ochrany takéhoto zmeneného pohľadu na základné vzťahy dokonca sankcionovať tých, ktorí by s týmto nesúhlasili, napr. by obhajovali manželstvo iba muža a ženy;
- tým vlastne obmedziť slobodu slova a náboženskú slobodu;
- vytvoriť skupinu osôb s vyššími právami, ako u ostatných;
- podobne vnútiť ich patričnú (a zhýralú) sexuálnu výchovu do škôl počnúc prvým stupňom, či dokonca do škôlok. Šokujúcu skúsenosť má z tohto už Chorvátsko, kde potom iniciovali referendum za presadenie manželstva iba 1 muža a 1 ženy do ústavy. Rodičom, ktorí by nepustili deti na tieto hodiny, hrozí aj väzenie (v Nemecku už boli uväznení na 1 mesiac). Podobne im hrozí aj odoberanie detí z rodín;
- na Slovensku sa chystá schvaľovanie opatrení voči týraniam žien a detí. Potiaľto sa s tým samozrejme súhlasiť dá. Problémom však sa ukazuje aj infiltrovanie RR...

Postoj Cirkvi k rozvedeným, 2x zosobášeným

Rozvod je proti trvácnosti manželstva, jedného z jeho základných princípov. Teda s ním Cirkev nikdy nebude súhlasiť. Dovoľuje však odluku manželov „od stola a od lôžka“, keď je im veľmi ťažko spolu žiť, je to na škodu ich deťom – ich manželstvo však naďalej trvá a nemôžu mať iný vzťah (majú skúšať nájsť si k sebe ešte cestu). V takomto prípade možno (a aj treba, keďže rozvod nie je správny) žiadať o možnosť prístupovania k sviatostiam.

Skúmať platnosť uzavretého manželstva však relevantné je – najprv sa poradiť s kňazom.

Ľudia, druhýkrát zosobášení, pričom prvé manželstvo bolo platné, takisto žijú v nedovolenom stave, v stave hriechu (porušenia manželského sľubu vernosti pred Bohom).

Ak prvé (predošlé) manželstvo/á boli preukázané ako neplatné, z hľadiska cirkevného práva vôbec neboli.

Predmanželský sex – karikatúra lásky

Prirodzené a nadprirodzené nevýhody: „riziko“ otehotnenia, strach z neho a tým aj ohrozenie študijných a pracovných plánov s nie malým pokušením potratu, nútenie do spečatenia životného vzťahu a stavu, riziko nepripravenosti otcovstva, materstva, bývania, zabezpečenia, riziko pohlavných chorôb, potreba antikoncepcie (mravne nedovolená), jej negatívny vplyv na zdravie, v prípade abortívnej (dnes skoro všetky hormonálne!) súhlas s ničením počatého života či neprirodzená hormonálna bomba do organizmu ženy, antikoncepcia podporuje neviazaný život, v krajinách platí štatistika: čím viac antikoncepcie, tým viac potratov (teda presný opak, čo chceta antikoncepcia dosiahnuť), neúplné, teda hrané, akože totálne odovzdanie sa v láske, väčšia bolesť z rozchodov, v prípade ďalšieho sexuálneho partnera to bude už aj o ich porovnávaní, klinec do nevyzretosti, nezodpovednosť voči partnerovi/-ke, orientovanosť na pudy narozdiel od dozrievania v sebaobetujúcej sa láske, ktorá aj niečo stojí, okliešťovanie pudmi od duchovnej roviny života a vzťahu k Bohu, v manželstve potom už nič

nové, nespoznanie iných prvkov osobnosti toho druhého, ktoré treba ešte spoznávať, nepotreba sebaovládania s účinkom aj na ostatné situácie života, „keď sme si nedokázali odprieť pred svadbou, ako si dokážeme, že to teraz dokážeme odprieť si s niekým cudzím?“, plytkosť, morálna otupenosť, a aj hlúposť (predovšetkým v pochopení morálky), neokúsenie radosti z obety, z čistoty, z prekonávania sa, ba práve znechutenie z vlastnej neschopnosti, „(sexuálne) vyskúšanie partnera/-ky“ (v telesnej oblasti „nefunkčnosť“ nebýva, ale v iných rozmeroch osobnosti hej) nie je potrebné k šťastnému manželstvu, lebo sex je skutočne naplnený až pri plnom odovzdaní sa po spoznaní sa vo všetkých oblastiach, teda, sex len završuje šťastný vzťah, nie ho začína, ten najkrajší darček partnerovi/-ke k manželstvu (čo viac už dať k manželstvu ako dar, ak nie panenstvo, panictvo?), človek radšej očakáva aj od druhej strany panenstvo/panictvo, ako veľa rôznych skúseností. Predmanželský sex: vytvorí sa závislosť, otvorenie sa zraneniu, zatvorí sa možnosť rozvinúť vzťah a lásku. A zasa predmanželská čistota: otvára dvere trvalému vzťahu, i láske, k veľkému šťastiu a naplneniu aj v sexuálnom živote. ZAHŔÁVANIE SA S VEČNOU SMRŤOU PRI NELUTOVANÍ TOHTO HRIECHU!!!

Aj hormóny dokazujú potrebu predmanželskej čistoty. Existuje 5 „hormónov zaľúbenosti“. Phenil-etyl-amin je hormónom, ktorý sa stará o pocit zaľúbenosti. Tiež zdvíha hladinu dopamínu. Dlhodobou produkciou phenil-etyl-amínu však mozog nedokáže, je to pre neho náročné, maximálne 18 mesiacov. Človek vtedy prestáva cítiť zaľúbenosť, veľa vzťahov (vrátane vzťahov manželských s deťmi) vtedy skončí! Príčinu uvedieme za chvíľu. Pôsobením phenil-etyl-amínu sa zníži aj produkcia hormónu „normálnosti“ – serotonínu, čo znamená oslabenie normálnosti, uvedomenia, oslabuje rozum a vôľu. Ak sa začne s predčasným sexom, produkuje sa endorfín, silná „droga“, ten znova oslabí ešte viac rozum a vôľu a vytvára závislosť na ďalšom zážitku. Avšak najdôležitejším hormónom je paradoxne posledný – oxitocin, je to hormón trvalého vzťahu. Vzniká až po úpadku hormónu phenil-etyl-amínu. Ak sa začalo s predčasným sexom, phenil-etyl-amin sa po čase prestane vytvárať a oxitocin sa nezačne. Ten sa vytvára postupným hľadaním iných ciest, ako si vyjadriť lásku, každým jej prejavom, zosilňuje sa vzťah aj vzájomnou komunikáciou a tak spoznávaním sa, čo sa zasa nedosiahne pri začatí telesného spoluzitia. Ak sa vzťah rozpadne po sexe, je to veľmi silný zásah, ak bez sexu následkom úpadku phenil-etyl-amínu, dá sa vzťah zanechať bezbolestnejšie. Oxitocin však vytvára silné puto na celý život. Je preto logické, že nechať si prvý sex až do manželstva je najlepšie, lebo zabezpečí silné dodanie endorfínu až vo vzťahu, keď sú si ľudia odovzdaní už na celý život. Predčasný styk by spôsobil možné silné zranenia v prípade neskoršieho rozchodu. Pred manželstvom sa majú spoznať inak. Potrebujú spoznať aj svoje negatívne vlastnosti. Predčasný sex by im ich zakrýval a sústredil by oboch iba na telesné spoznávanie sa, ale to zďaleka nie je celá osoba a negatívne to ovplyvní neskoršie zložitejšie partnerské situácie rôzneho druhu. [80]

Masturbácia

Takisto nesplňa základný princíp sexuality: sexualita má jediné správne použitie iba v úplnom sebadarovaní sa v manželstve (len v manželskom styku sa "v ovzduší pravej lásky uskutočňuje plný zmysel vzájomného darovania sa a ľudského plodenia". [34]). Sústreďuje človeka na seba samého, bráni mu vedieť sa úplne odovzdať vo vzťahu, nie je to o jednote s druhou osobou. Zásadne odporuje účelu a cieľu pohlavného pudu. Na odstránenie tohto zlozvyku je potrebné využívať prirodzené i nadprirodzené prostriedky, ktoré kresťanská askéza doporučuje k ovládaniu vášní a k rozvoju cností. [32] Treba zistiť príčiny na prekonanie nezrelosti. Tento problém je príznakom problémov omnoho hlbších, ktoré

vyvolávajú sexuálne napätie. Treba sa naučiť spoločensky sa začleniť, otvoriť sa iným a zaujímať sa o nich, vykročiť tak k sebaobetujúcej sa láske. Prostriedky askézy sú modlitba, sviatosti, zapojenie sa do diela spravodlivosti a lásky. [33]

Aktuálne smery Cirkvi, znamenia časov

Božie milosrdenstvo

Slová Ježiša sestry Faustíny o Jánovi Pavlovi II. – z Poľska vyjde iskra, ktorá pripraví svet na môj druhý príchod...!

Ježiš sestry Faustíny: „Ó, keby hriešnici poznali moje milosrdenstvo, nehynulo by ich tak veľa. Hovor hriešnym dušiam, aby sa nebáli priblížiť ku mne, hovor o mojom veľkom milosrdenstve.“ [22]

„Píš, hovor o mojom milosrdenstve. Povedz dušiam, kde majú hľadať útechu – v tribunáli milosrdenstva, tam sa dejú najväčšie zázraky, ktoré sa ustavične opakujú. Aby sme ten zázrak dosiahli, netreba ísť na ďalekú púť, ani vykonať nejaké vonkajšie obrady. Stačí pristúpiť s vierou k nohám môjho zástupcu (*t. j. spovedníka*) a povedať mu o svojej úbohosti a zázrak Božieho milosrdenstva sa prejaví v celej plnosti. Aj keby duša bola ako rozkladajúca sa mŕtvola a aj keby po ľudsky už nebolo pre ňu vzkriesenia a všetko bolo už stratené, nie je tak u Boha. Zázrak Božieho milosrdenstva vzkriesi takú dušu v celej plnosti. Ó, úbohí, ktorí nečerpáte z toho zázraku Božieho milosrdenstva, nadarmo budete volať, ale už bude neskoro.“ [29]

2. vatikánsky koncil

Jeho cieľom bolo „zdnešniť vieru“ v Krista, znova ju urobiť zrozumiteľnou a prítlačivou aj pre dnešnú dobu, podať rovnaký poklad viery, ale novým, ľuďom zrozumiteľnejším spôsobom.

Výzvy pre Cirkev 3. tisícročia (encyklika Novo millennio ineunte, Ján Pavol II.)

„Zatiahni na hlbinu!“

„Kontemplovat' Kristovu tvár“

Pastoračné priority: Svätosť, modlitba, nedeľná svätá omša, sviatosť zmierenia, prvenstvo milosti (bez Boha nič nedokážeme), počúvať Božie slovo, ohlasovať slovo. [35]

„Nejde o to, aby sme našli nejaký ‚nový program‘. Program tu už máme: je tu už dvetisíc rokov a obsahuje ho evanjelium a živá tradícia. Svoje ťažisko má napokon v samom Kristovi, ktorého treba poznať, milovať a nasledovať, aby sme mohli v ňom žiť trojičným životom a pretvárat' s ním dejiny až po ich zavŕšenie v nebeskom Jeruzaleme“.

Kresťan 3. tisícročia bude mystikom, alebo nebude. (Karl Rahner)

Osobný vzťah s Kristom, nielen „tradičná“ viera!

Snaha o ekumenizmus – jednotu Cirkvi aj čo sa týka viery, lebo je veľa kresťanských Cirkví, ktoré nemajú rovnakú vieru a ktorých rozdelenie je veľkou prekážkou pre to, aby svet ľahšie uveril, že Kristus je Spasiteľ sveta.

Posledné 3 biskupské synody (v 21. storočí):

1, O Eucharistii, zhrnutie v exhortácii Jána Pavla II. Sacramentum caritatis.

2, o Božom slove, zhrnutie v exhortácii Benedikta XVI. Verbum Domini.

3, o Novej evanjelizácii. Podľa rozhovoru Ježiša a Samaritánky: prisadnúť si k dnešným ľuďom, viesť s nimi dialóg, ukázať im pravého Boha v Kristovi. Zhrnutie je v exhortácii pápeža Františka Evangelii gaudium.

Niekoľko vybratých myšlienok z nej:

„Kniha Skutky apoštolov hovorí, že v prvom spoločenstve „s radosťou požívali pokrm“ (Sk 2, 46). Kade učeníci prešli, tam „nastala veľká radosť“ (Sk 8, 8) a oni uprostred prenasledovaní „boli naplnení radosťou“ (Sk 13, 52). Aj eunuch, keď bol pokrstený, „šiel svojou cestou plný radosťou“ (Sk 8, 39) a strážca väzenia „sa radoval s celým svojím domom, že uveril Bohu“ (Sk 16, 34). Prečo by sme aj my nevstúpili do tohto prúdu radosť?“ (EG 5)

„Nemôžeme tiež ignorovať, že v posledných desaťročiach sa prerušilo generačné odovzdávanie kresťanskej viery v katolíckom ľude. Je nepopierateľné, že mnohí sa cítia sklamaní a neidentifikujú sa viac s katolíckou tradíciou, že pribúda rodičov, ktorí nedávajú krstiť svoje deti a neučia ich modliť sa, a že tu nastáva istý exodus smerom k iným spoločenstvám viery. Niektoré príčiny tohto zlomu sú tieto: chýbajúci priestor pre dialóg v rodine, vplyv komunikačných prostriedkov, relativistický subjektivismus, bezbrehý konzumizmus živený trhom, chýbajúce pastoračné sprevádzanie najchudobnejších, nedostatočne srdečné prijatie v našich inštitúciách a naša ťažkopádnosť pri obnovovaní mystického súhlasu viery v pluralitnom náboženskom prostredí.“ (EG 70)

„Malý krôčik uprostred ľudských ohraničení môže byť Bohu vzácnejší než navonok bezchybný život človeka, ktorý svoje dni trávi bez toho, aby musel čeliť vážnym ťažkostiam.“ (EG 44)

“Vyjdime, vyjdime všetkým ponúknuť život Ježiša Krista. Opakujem tu pre celú Cirkev to, čo som mnohokrát povedal kňazom a veriacim v Buenos Aires: je mi milšia „otlčená“ Cirkev, doráňaná a zašpinená tým, že vychádza do ulíc, než Cirkev chorá z uzavretia a pohodlnosti, z upätosti na vlastné istoty.“ (EG 49)

„Pozývam každého kresťana, nech už sa nachádza na akomkoľvek mieste a v akejkoľvek situácii, na nové osobné stretnutie s Ježišom Kristom alebo aspoň ochotne nechať sa stretnúť; na každodenné, neprestajné hľadanie Krista. Niet dôvodu na to, aby si niekto myslel, že takéto stretnutie nie je preňho, pretože „nikto nie je vylúčený z radosť, ktorú daruje Pán“. Toho, kto je ochotný riskovať, Pán nesklame, a keď niekto čo len malým krôčikom vykročí ku Kristovi, zistí, že on ho už očakával s otvoreným náručím. Toto je ten okamih, keď Kristovi treba povedať: „Pane, dal som sa oklamať; tisícmi spôsobmi som utekal pred tvojou láskou, ale znovu som tu, aby som obnovil spojenie s tebou. Potrebujem ťa. Znovu ma vyslobod', Pane, prijmi ma ešte raz do svojho zachraňujúceho náručia.“ Je nám len na osoh vrátiť sa k nemu, keď sme stratení. Ešte raz to musím zdôrazniť: Boh sa nikdy neunaví odpúšťaním; to sa skôr my unavíme prosením o jeho milosrdenstvo. Ten, kto nás pozval odpúšťať „sedemdesiatšesťkrát“ (Mt 18, 22), dáva nám príklad: On sám odpúšťa sedemdesiatšesťkrát. Znovu a znovu sa vracia, aby si nás naložil na plecía. Nik nám nebude môcť zobrať dôstojnosť, ktorú nám dáva táto nekonečná, neustála láska.“ (EG 3)

"Evanjelizačná činnosť Cirkvi má mariánsky štýl. Vždy keď sa pozrieme na Máriu, dokážeme znovu uveriť v revolučnú silu nežnosti a lásky. V nej vidíme, že pokora a nežnosť nie sú čnosťami slabých, ale silných, ktorí nepotrebujú zle zaobchádzať s druhými, aby sa cítili dôležití." (EG 288)

„Mladí vo svojom vlastnom prostredí často nenachádzajú odpovede na svoje neistoty, potreby, problémy a zranenia. Pre nás dospelých nie je ľahké trpezlivo ich počúvať, chápať ich úzkosti a požiadavky, naučiť sa hovoriť s nimi jazykom, ktorému rozumejú. Z tohto istého dôvodu výchovné projekty neprinášajú očakávané ovocie. Stále väčší počet a rast združení a hnutí, predovšetkým mládežníckych, však možno interpretovať ako činnosť Ducha, ktorý pre mladých otvára nové cesty zodpovedajúce ich očakávaniam a hľadaniu hlbokéj duchovnosti i konkrétnejšieho pocitu prináležitosti.“ (EG 105)

“Tak sa formuje to najnebezpečnejšie, teda „sivý pragmatizmus každodenného života Cirkvi, v ktorom všetko zdanlivo normálne napreduje, ale viera sa v skutočnosti opotrebuje a degeneruje na malomyselnosť“. Rozvíja sa psychológia hrobu, ktorá krok za krokom

premieňa kresťanov na múmie z múzea. Sklamaní realitou, Cirkvou a sebou samými, žijú v neustálom pokušení prepadnúť melancholickému smútku a beznádeji, ktorá sa zmocňuje ľudského srdca ako „najúčinnjší elixír démona“. Pozvaní vyžarovať svetlo a sprostredkovať život, nechajú sa napokon fascinovať vecami, ktoré produkujú len temnotu i vnútornú únavu a ktoré pomaly oslabujú apoštolský dynamizmus. Kvôli tomuto všetkému si dovoľím naliehať: nenechajme si ukradnúť radosť z hlásania evanjelia!“ (EG 83)

„Sprevádza ľudstvo na všetkých jeho cestách, nech sú akokoľvek náročné alebo dlhé. Pozná dlhé čakanie a apoštolskú vytrvalosť. Evanjelizácia má veľkú trpezlivosť a je si vedomá prekážok. Verná Pánovmu daru, vie prinášať ovocie. Spoločenstvo hlásajúce evanjelium vždy dáva pozor na ovocie, pretože Pán chce, aby bolo plodné. Stará sa o zrno a nestráca pokoj pre kúkoľ. Keď rozsievateľ vidí vzrastať kúkoľ uprostred pšenice, nereaguje lamentovaním ani panikárením. Nájde spôsob, ako Slovo vložiť do konkrétnej situácie, aby prinieslo plody nového života – aj keď sa môžu zdať len čiastočné alebo nedokonalé.“ (EG 24)

"Ak nás niečo má sväto znepokojsť alebo trápiť naše svedomie, tak je to tá vec, že mnoho našich bratov žije bez sily, svetla a útechy priateľstva s Ježišom Kristom, bez spoločenstva viery, ktorá ich prijíma, bez horizontu zmyslu a života. Dúfam, že skôr než strach z urobenia chyby bude nás pobádať strach z uzatvorenia sa do štruktúr, ktoré nám poskytujú falošnú istotu; do predpisov, ktoré nás menia na neúprosných sudcov, do zvyklostí, uprostred ktorých sa cítime pokojní, i keď vonku je veľa hladných a Ježiš nám neustále opakuje: „Vy im dajte jesť!“ (Mk 6, 37)." (EG 49)

4, (chystá sa) synoda o rodine. Ani tu Cirkev (vo všeobecnosti) nezmení názor na trvácnosť manželstva. (Skôr sa zjednoduší skúmanie platnosti manželstiev (nulitný proces)).

Niektoré ďalšie dokumenty pápežov:

Deus Caritas Est

„Na začiatku toho, že je niekto kresťanom, nestojí etické rozhodnutie alebo veľkolepá myšlienka, ale skôr stretnutie s udalosťou, s Osobou, ktorá ponúka životu celkom nový horizont a tým aj zásadné smerovanie.“

Rosarium Virginis Mariae – o ruženci (Ján Pavol II.)

Ecclesia de Eucharistia – o Eucharistii (Ján Pavol II.)

- o adorácii: „Ak má dnešné kresťanstvo charakterizovať predovšetkým „umenie modlitby“, ako potom necítiť novú potrebu dlhšie sa utiahnuť v duchovnom rozhovore, v tichej adorácii, v postoji lásky pred Kristom, prítomným v Najsvätejšej sviatosti? Koľkokrát, moji milí bratia a sestry, som mal túto skúsenosť a načerpal som z nej silu, potechu a podporu!“ [91]

- o Eucharistii: „Čo vlastne je chlieb? Je to Kristovo telo. Čím sa stávajú tí, čo ho prijímajú? Kristovým telom; no nie mnohými telami, ale jedným telom. Tak ako chlieb je len jeden, i keď sa skladá z mnohých zrn, ktoré sa v ňom, hoci ich nevidíme, nachádzajú, takže vďaka ich dokonalému vzájomnému spojeniu sa ich rozdielnosť stráca; takým istým spôsobom sme aj my spojení navzájom a všetci spolu v Kristovi.“ [92]

- o svätej omši: „Táto obeta je taká rozhodujúca pre spásu ľudského rodu, že ju Ježiš Kristus uskutočnil a vrátil sa k Otcovi až potom, keď nám zanechal prostriedok, ako mať na tejto obete účasť, akoby sme boli pri nej prítomní.“ [94]

- o vzťahu k chudobným: „je „nehodné“ kresťanskej komunity mať účasť na Pánovej večeri, ak by sa to dialo v atmosfére rozdelení a nezájmu o chudobných (porov. 1 Kor 11, 17-22. 27-34).“ [93]

- o jednote: „Kristus Pán (...) posvätil na obetnom stole tajomstvo nášho pokoja a našej jednoty. Kto prijíma tajomstvo jednoty, ale nezachováva zväzky pokoja, neprijíma sviatosť vo svoj prospech, ale ako dôkaz proti sebe samému.“ (sv. Augustín)” [95]

Nová evanjelizácia

Je charakteristická “novým zápalom, novými prostriedkami a novým jazykom” (Ján Pavol II.)

Čítanie dokumentov pápeža, Cirkvi – minimálne ročne posolstvá mladým, chorým, k médiám, na pôst, atď.!

Svätenie nedele („soboty krajiny vás budú živiť“)

V dobe prepracovanosti, zdierania v práci, workholizmu, úbytku času na rodinu a na seba, je svätenie siedmeho dňa (aj odpočinkom od práce a spoliehaním sa na Boha), veľmi dôležitou pomôckou pre nás, naše zdravie, rodinný život.

Posledné posolstvá mladým:

Radosť je najlepšie svedectvo o správnom živote a o nádeji na večný život!

Svätý Otec František v médiách

Súčasného Svätého Otca podávajú médiá netradične – veľmi prívetivý, dobrý, pre každého má dobré slovo (čo je všetko v poriadku a pravda), avšak, podávajú ho aj ako liberálneho – teda – nespomínajú jeho tvrdé vyjadrenia (napr. ohľadne jedinečnosti rodiny a manželstva iba muža a ženy, postoj ku ideológii rodovej rovnosti (ešte z čias, keď bol arcibiskupom)). Ďalej ako viac otvoreného ako uzavretého pre: zrušenie celibátu, akceptovanie homosexuality, možné akceptovanie rozvodov, atď. K týmto témam sa konkrétnejšie vyjadrujem na osobitných miestach.

„Sentire cum Ecclesia“ – „Spolucítiť s Cirkvou“

Prakticky povedané: Nie ako prvé uveriť v to, čo hovoria iní o Cirkvi a jej členoch, ale zisťovať si aj názor druhej strany, mať účasť na jej utrpení (či v prenasledovaní, či v kritizovaní), ale aj na jej radosti.

Pavol VI.: Diablov dym prenikol do Cirkvi

Túto známu vetu povedal raz na sviatok sv. Petra a Pavla pápež Pavol VI. Uvedme si celý citát aj s konkretizovaním myšlienky: „Máme dojem, že cez nejakú škáru sa do Božej Cirkvi dostal diablov opar. Sú to pochybnosti, neistota, spochybňovanie, nepokoj, nespokojnosť, nekonečné diskusie. Nedôvera voči Cirkvi. Zato sa dôveruje hociktorému svetskému ‘prorokovi’, ktorý sa vyslovuje v tlači alebo vystupuje v niektorom zo sociálnych hnutí a očakáva sa, že dá návod na pravdivý život! Pritom sa zabúda, že my už tento návod máme!“ [30]

Krása spasí svet

Dobro, krása, pravda a jednota sú (osobitné) atribúty Boha, cez ktoré Ho môžeme spoznávať v tomto svete. Žiaľ, dobro a pravda sú v dnešnom myslení veľmi prekrútené. Preto aj Benedikt XVI. povedal: „Krása spasí svet.“ Pre krásu ešte svet ako tak zmysel má. Napr., oslovujú nás tak Pálffyho a Demitrove hokejové akcie, atď.

Pozor na New Age

Ide o znovuzrodenie starovekých gnostických ideí, ktoré sa stále vyskytovali počas dejín popri kresťanstve, avšak v priamom kontraste s ním, hoci nevyhlásenom. V mene hlbokého poznávania prekrucuje slovo Boha a nahrádza ľudským. Neprináša kresťanstvu nijakú obnovu! [84] Viac aj na [90], či v časopise o sektách Rozmer, počnúc číslom 2/2003, v seriáli „Kauza New Age“ [97].

Kto sú slobodomurári

Kongregácia pre náuku viery vydala niekoľko vyhlásení o vzťahu k slobodomurárskemu hnutiu. Nasledujúca úvaha bola uvedená [86]:

„Lev XIII. napísal: „Uvedomme si, že kresťanstvo a slobodomurárstvo sú podstatne nezmieriteľné, takže zapísať sa do jednej znamená oddeliť sa od druhej“.“

„Dnes hlbšie štúdium priviedlo Kongregáciu pre náuku viery k tomu, aby potvrdila svoje presvedčenie o hlbokej nezlučiteľnosti medzi princípmi slobodomurárstva a princípmi katolíckej viery.“

„Na margo tvrdeniam o nezmieriteľnosti princíпов sa však dnes z niektorých strán namieta, že podstatou slobodomurárstva je práve skutočnosť, že nepredkladá žiadne „princípy“ v zmysle nejakého filozofického alebo náboženského postoja, ktorý bol záväzný pre všetkých jeho členov, ale že skôr zhromažďuje, bez ohľadu na hranice rozličných náboženstiev a svetonáborov, ľudí dobrej vôle na základe humanistických hodnôt, pochopiteľných a prijateľných pre všetkých.“

„Prísna vnútorná disciplína ktorá tu vládne, zosiluje účinnosť vzťahu medzi symbolmi a ideami. Atmosféra činnosti v tajnosti prináša okrem iného pre členov nebezpečie, že sa stanú nástrojom v stratégií, ktoré sú im neznáme.“

„Pre kresťana katolíka však nie je možné žiť svoj vzťah k Bohu dvojakým spôsobom, deliac ho na formu humanitárnu – nadkonfesionálnu, a formu internú – kresťanskú. Nemôže pestovať s Bohom vzťahy dvoch druhov, ani vyjadrovať svoj postoj k Stvoriteľovi symbolmi dvoch odlišných druhov.“

„Aj keby, ako sme povedali, by to nebola vyslovená povinnosť vyznávať relativizmus ako náuku, napriek tomu relativizujúca sila takéhoto bratstva, svojou vlastnou vnútornou logikou, má v sebe schopnosť premeniť štruktúru aktu viery takým radikálnym spôsobom, že je neprijateľná zo strany kresťana „ktorému je drahá jeho viera“ (Lev XIII.).“

„Vyhlásenie Posvätnéj Kongregácie tvrdí, že vstúpenie do slobodomurárskych združení „zostáva v Cirkvi naďalej zakázané“ a veriaci, ktorí tam vstúpili „sú v stave ťažkého hriechu a nemôžu pristupovať k svätému prijímaniu“.“

„Len Ježiš Kristus je totiž Učiteľom Pravdy a len v ňom môžu kresťania nájsť svetlo a silu, aby žili podľa Božích plánov, pracujúc na skutočnom dobre svojich bratov.“

Viac o slobodomurárskom hnutí v časopise venovanom sektám: Rozmer (7-dielny seriál „Nebeský Jeruzalem, alebo kráľovstvo Astraie?“, od čísla 4/2008) [96], či v časopise Milujte sa!, v seriáli „Hnutia šíriace bezbožnosť“ (počnúc číslom 27).

Rodina

Ochrana rodiny a manželstva muža a ženy je v dobe šíriacej sa gender ideológie nesmierne dôležitá, bytostne dôležitá pre ľudstvo. O tom, že je to jedna z najväčších prirodzených túžob človeka tu na zemi, uvádzam výrok Aleca Martineza, potom, ako svojím gólom rozhodol posledný zápas o hokejový Stanley Cup v roku 2014: „Nebol som ženatý, ani nemám deti. Ale toto je zatiaľ pre mňa najlepší pocit na svete.“. [98]

Spoločenstvo

Cirkev ako spoločenstvo spoločenstiev, Cirkev ako rodina rodín.

Vízie a znamenia pre Slovensko

Odkazy pápeža Jána Pavla II. Slovensku

Bratislava 1995: „Udalosti, ktoré sa odohrali v posledných rokoch tohto storočia sú poučením, že proces obnovy spoločnosti môže vyznieť ako veľmi prechodný jav, ak nespočíva na solídnych mravných a kultúrnych základoch. A práve v tomto prispieva Cirkev k úplnému rozvoju štátu.“

Bratislava 1990: „Nebojte sa Ježiša Krista! On je vaším skutočným priateľom, on vás nikdy neopustí.“

Bratislava 2003: „Na kríži sa stretá ľudská úbohosť s Božím milosrdenstvom.“

Rím 1996: „Slovensko má osobitnú úlohu pri budovaní Európy 3. tisícročia: dobre si to uvedomte! Svojimi tradíciami a svojou kultúrou, svojimi mučeníkmi a vyznávačmi, živými silami svojich nových generácií je povolane ponúknuť veľmi významný príspevok do skutočného pokroku tohto kontinentu. Slovensko je povolane ponúknuť Európe predovšetkým dar svojej viery v Krista a svojej úcty k Panne Márii.“

Šaštín 1995 o Panne Márii: „Je dobre, keď máte vo svojej veľkej slovenskej rodine Matku, ktorej možno dôverovať a zveriť jej všetky bolesti a nádeje.“

Bratislava 1995: „Okrem toho treba varovať mladšie generácie pred vidinami ľahkých úspechov, pred ziskom z nečestných podujatí, pred konzumizmom a hedonizmom, ktorým chýbajú ideály a hodnoty.“

MLÁDEŽI: Nitra 1995: „Nedajte sa opantať ideológiou falošnej slobody, ktorá v mene zdanlivého šťastia šíri indiferentizmus a relativizmus a tým pozbavuje svedomie hodnôt, ktoré dávajú životu zmysel.“ „Necúvajte pred radikálnymi požiadavkami evanjelia! Pamätajte, že Boží Duch, ktorý je vo vás, je mocnejší, než duch sveta.“

Naším biskupom pri návšteve Ad limina 2007: Bohaté dedičstvo katolíckej tradície na Slovensku je v súčasnosti vystavené nebezpečenstvu; nahlodáva ho kvas konzumizmu a hedonizmu, laicizmu a relativizmu

Bratislava 2003: „Povzbudzujem ťa: nikdy sa nehanbi za evanjelium! Chráň si ho vo svojom srdci ako najcennejší poklad, z ktorého môžeš čerpať svetlo a silu do každodenného života.“

Prešov, 1995, Ján Pavol II.: „Uchovajte si jednotu medzi sebou a chráňte ju pred každým zárodkom nesvornosti a rozdelenia. Vašou silou je duchovná jednota, ktorá sa prejavuje v svornom konaní.“

Poprad 1995, Ján Pavol II.: „Evanjelium má v sebe moc premeniť prekážky na prozreteľnú príležitosť na ohlasovanie spásy.“

Bratislava 1995, Ján Pavol II.: „Posolstvo svätých solúnskych bratov zostáva vždy platným orientačným bodom aj pre novú evanjelizáciu, ktorá má obrodiť všetky oblasti ľudskej existencie.“

Banská Bystrica 2003, Ján Pavol II.: „Slovensko bolo a vždy bude verné Kristovi a cirkvi.“

3 hlavné ciele Pastoračného plánu Slovenska na roky 2007-2013

1, Rodiny, 2, mladí, 3, sociálne núdzni. Odporúča sa poznať Pastoračný plán, aspoň v základných rysoch, aby nedochádzalo k obvineniam, že „Cirkev nič nerobí“.

Demitrova smrť

Každý, kto trochu sleduje dlhodobejšie náš hokej, musí uznať, že taký hráč, ako Pavol Demitra, si jednoducho zaslúžil olympijskú medailu. Spôsob, akým mu unikla a tiež jeho

predčasná smrť, ktorá mu to už ani v budúcnosti nedovolí, nás, okrem iného, stavia aj pred to, že spravodlivosť musí raz niekde existovať. Tiež aj dnešnému svetu ukazuje, ako je pominuteľný aj svetský majetok a sláva.

Dokumenty Cirkvi

Prečo počúvať pápežov? Predpovede pápežov hrôz komunizmu a nacizmu roky a desaťročia dopredu

Katechizmy (knihy so súhrnom viery) v slovenčine

Katechizmus Katolíckej Cirkvi – najkomplexnejší v súčasnosti, je hrubší, podrobnejší;
Kompendium Katechizmu Katolíckej Cirkvi – výňatok z predošlého katechizmu, formou otázka – odpoveď;

YouCat – katechizmus pre mladých, formou otázka – odpoveď, veľa výstižných citátov k téme;

Katechizmus pre malých i veľkých – formou otázka – odpoveď, podľa štýlu starších katechizmov z 20. storočia – veľmi jasný.

Iné odporúčané knihy

Evanjelizácia, súčasnosť:

Pápež František: Evangelii Gaudium – akoby „programové vyhlásenie“ súčasného pápeža
Sv. Sestra Faustína: Denníček – Božie milosrdenstvo pre dnešný svet

Obrana viery:

Scott a Kimberly Hahnovci: Naša cesta do Katolíckej Cirkvi – o konverzii z protestantizmu

Patrick Madrid: Prekvapila ich pravda – o konverziách z protestantizmu

Lee Strobel: Kauza Kristus – Kristus a naša viera ako historická skutočnosť

Joseph-Marie Verlinde: Z ašramu do kláštiera – Kresťanstvo a hinduizmus, budhizmus

Thomas Woods Jr.: Ako Katolícka Cirkev budovala západnú civilizáciu

Viac o svätej omši:

Pápež Ján Pavol II.: Ecclesia de Eucharistia

Catalina Rivas: Prežívaj svätú omšu

Jozef Luscoň: Ako prežívať svätú omšu

Ďalšie zaujímavé odkazy na internete („apologetika (obrana) kresťanstva“)

www.vatican.va

sk.radiovaticana.va – Vatikánsky rozhlas v slovenčine, **pápežove denné kázne!!!**, správy z Cirkvi zo sveta,

www.kbs.sk – oficiálna stránka Cirkvi na Slovensku

www.tkkbs.sk – správy zo života Cirkvi

www.christnet.sk – známy portál

www.svetkrestanstva.sk

www.obranakrestanstva.sk

www.christ-net.sk/liturgicky_kalendar - denné liturgické čítania (tie „zo sv. omše“)

www.mojpribeh.sk – svedectvá viery od známych Slovákov

www.alianciazarodinu.sk – prečo rodina založená na manželstve muža a ženy

www.lifenews.sk – novinky zo sveta v oblasti ochrany práva na život

www.rozmer.sk – výborná stránka o sektách, a im podobných hnutiach

www.kbs.sk/obsah/sekcia/h/dokumenty-a-vyhlasenia/p/druhy-vatikansky-koncil – dokumenty 2. Vatikánskeho koncilu

Zaujímavé časopisy

milujtesa.org - Mládežnícky časopis Milujte sa!

Duchovný život laika

Posväcovať prostredie, v ktorom žije, v práci, ktorú robí. Byť kňazom, prorokom, kráľom – za nich sme boli pomazaní pri krste, v tomto zmysle:

Kňazom – obetuje svoje skutky, slová, myšlienky Bohu – za spásu sveta.

Prorokom – hovorí svetu o Bohu Stvoriteľovi a Vykupiteľovi, hlása vieru.

Kráľom – slúži, resp., kraľuje nad vlastným hriechom.

O rozjímaní

Rozjímanie, meditácia nad Božím slovom je jedným zo základných prostriedkov duchovného života, aj keď často neznámym a nepoužívaným. Existuje viacero „metód“ čítania, ale v podstate kopírujú ten najprirodzenejší: prečítať, uvažovať nad tým, čo ma zachytilo, premodliť to a stanoviť si z toho predsavzatie. Cez máločo sa viem tak „porozprávať“ s Bohom, ako – skrze čítanie Svätého Písma. Hoci text je „vzdialený“ 2000 rokov, Duch Svätý, ktorého pri tom vzývam, ma vie osloviť v texte čímsi – až príliš dnešným, aktuálnym a potrebným v mojom živote. Cez text sa tak stretám s Bohom a viacej vnímam jeho prítomnosť počas dňa.

Každý deň v roku, podľa liturgického obdobia, čítame na sv. omši čítania. Ktoré to sú konkrétne (voláme ich liturgické čítania na daný deň), môžeme nájsť napr. na http://www.christ-net.sk/liturgicky_kalendar. Môžu nám byť základným podkladom k rozjímaniu. Inšpiráciou môžu byť aj prekladané denné kázne Svätého Otca Františka na sk.radiovaticana.sk. Výborné denné rozjímania má aj časopis redemptoristov Slovo medzi nami (nevychádza už digitálne, len formou brožúrky).

Ako rozjímať sám?

1, Modlitba vlastnými slovami, alebo iná prosba o milosť načúvania Božím slovám, alebo napr.: „Božia Matka, Panna Mária, v tebe sa z Ducha Svätého počal Ježiš Kristus. Vypros mi svetlo čítať Sväté Písmo s duchovným úžitkom a riadiť sa ním v živote.“, či od sv. Augustína: „Dýchaj vo mne, Duch Svätý, aby som sväto zmýšľal. Poháňaj ma, Duch Svätý, aby som sväto konal. Vám ma, Duch Svätý, aby som sväto miloval. Poháňaj ma, Duch Svätý, aby som čo sväto je, chránil. Ochraňuj ma, Duch Svätý, aby som Ťa nikdy nestratil.“

2, Prečítam si nejakú stať zo Svätého Písma. Najlepšie z evanjelia. Snažím sa zachytiť, slovo, pár slov, či celú vetu, čím sa mi zdá, že Boh viac akosi prihovára sa teraz ku mne, že nejaké slová mi rezonujú viac, ako ostatné. Kludne môže ísť len o 1 slovo, pár slov, či pol vety. Zapamätám si to. Ak ma nič neoslovuje, prečítam si text znova. Alebo čítam ďalej.

3, Krátke uvažovanie nad citátom – uvažujem chvíľu nad tým, čím ma Boh oslovil v prvom bode. Prečo mi to asi povedal, v ktorých dnešných situáciách možno bude aktuálne, v čom ma povzbudzuje, vystríha, radí, atď. Akoby „prežívam v srdci“ dané slovo, posolstvo od Boha, ďakujem mu zaňho, prosím o lepšie pochopenie, o silu žiť ho dnes, „vychutnávam“ si ho v tichosti. Od tejto „minimodlitby“ môže dnes závisieť moje vnímanie prítomnosti Boha počas dňa, zachovávanie lásky k blízkym a napr. aj efektívne riešenie niektorých situácií.

4, Praktické predsavzatie z uvažovania nad Svätým Písmom. Prioritné predsavzatie je to, ktorým Boh prehovoril do môjho srdca pri čítaní citátu. Keby ma nemohlo nič napadnúť ani po dlhšom uvažovaní, použijem nejakú pomôcku k rozjímaniam, ktoré som už spomenul vyššie.

Zdroje

- [1] Podľa Dejiny mojej Cirkvi, II. diel. Viliam Judák, podľa Jozef Hal'ko, prednášky
- [10] Anton Bagin: Cirkevné dejiny. Stredovek.
- [11] Viliam Judák: Kristova Cirkev na ceste.
- [12] Ludwig Hertling S.J.: Dejiny Katolíckej Cirkvi.
- [14] sk.wikipedia.org/wiki/R%C3%A1d_templ%C3%A1rov
- [15] Juraj Vittek, prednášky z Filozofickej teológie
- [16] Viera do vrecka č.31, Marián Cipár: Odluka cirkví od štátu, Vydavateľstvo Don Bosco, Bratislava 2013.
- [17] Jiří Grygar, v: Katolícke noviny, 5/2011, online: <http://www.katolickenoviny.sk/5-2011-vo-vede-to-vzdy-bude-tak-ze-maloco-sa-da-tvrdit-s-istotou/>
- [18] Štefan Senčík: Prípád Galilei. Dobrá kniha, Trnava, 2002.
- [19] Jose G. Funes, <http://www.catholicnews.com/data/stories/cns/0905002.htm>
- [20] Martin Žitňanský: Harry Potter (očami kresťana), Don Bosco, 2011, Bratislava, s. 9.
- [21] podľa: Anton Hajduk: Boží vesmír, SSV, Trnava 2009, s. 156-158
- [22] Svätá sestra M. Faustína Kowalská: Denníček, bod 1396, Spoločnosť katolíckeho apoštolátu (SAC), PALLOTTI 2003
- [23] Jozef Jančovič: Biblia verzus Da Vinciho kód, DON BOSCO, Bratislava, 2006, s. 29-30.
- [24] Rubrika o Druhom vatikánskom koncile - "Uhasené kontroverzie",
<http://www.tkkbs.sk/view.php?cisloclanku=20130529033>
- [25] <http://spravy.pravda.sk/svet/clanok/278412-papezova-znama-si-mysli-ze-frantisek-moze-zrusit-celibat/>, kniha Na nebi a na zemi.
- [26] Spomínaná kázeň Svätého Otca Františka je na:
http://sk.radiovaticana.va/news/2014/05/12/hom%C3%ADlia_12._m%C3%A1ja:_duch_sv%C3%A4t%C3%BD_vedie_cirkev_k_nepredstavite%C4%BEEn%C3%BDm/slo-798567.
- [27] Vatican astrophysicist-priest sees common ground,
http://azstarnet.com/news/science/vatican-astrophysicist-priest-sees-common-ground/article_8b6c0a9f-0f8f-5fbb-9d1e-836229c579f5.html#.ULJ8GSR1QmU.email
http://sk.radiovaticana.va/news/2014/05/12/hom%C3%ADlia_12._m%C3%A1ja:_duch_sv%C3%A4t%C3%BD_vedie_cirkev_k_nepredstavite%C4%BEEn%C3%BDm/slo-798567
- [28] Róbert LETZ: Historika by mala viesť objektivita a nestrannosť,
<http://snn.sk/news/robert-letz-historika-by-mala-viest-objektivita-a-nestrannost/>
- [29] Svätá sestra M. Faustína Kowalská: Denníček, bod 1448, Spoločnosť katolíckeho apoštolátu (SAC), PALLOTTI 2003
- [30] Časopis Milujte sa!, číslo 27 (2/2012), s. 14.
- [31] Porov. Kardinál Joseph Ratzinger: Boh a svet, s. 98-99.
- [32] Podľa Persona humana, bod 9,
<http://teologietela.paulinky.cz/dokumenty/dokument/Persona-humana.html>.
- [33] Podľa O ľudskej láske. Výchovné smernice. Náčrt sexuálnej výchovy. Body 98-100.
<http://www.kbs.sk/obsah/sekcia/h/dokumenty-a-vyhlasenia/p/dokumenty-vatikanskych-uradov/c/vychovne-smernice-nacrt-sexualnej-vychovy>.
- [34] Katechizmus Katolíckej Cirkvi, bod 2352.
<http://katechizmus.sk/index.php?action=getk&kid=3143>.
- [35] Porov. Ján Pavol II.: Novo Millennio Ineunte, body 29-41,
<http://www.kbs.sk/obsah/sekcia/h/dokumenty-a-vyhlasenia/p/dokumenty-papezov/c/novo-millennio-ineunte>.
- [41] Pastoračná starostlivosť o homosexuálne osoby, bod 5.
<http://kbs.sk/obsah/sekcia/h/dokumenty-a-vyhlasenia/p/dokumenty-vatikanskych-uradov/c/pastoracna-starostlivosť-o-homosexualne-osoby>.

- [42] Pro-family Manuál
- [50] List Benedikta XVI. predsedovi KBS,
<http://www.tkkbs.sk/view.php?cisloclanku=20121108025>.
- [51] <http://www.sme.sk/c/7242221/sociolog-ivo-mozny-civilizacia-bez-deti-konci-nasa-ich-nema-uz-stvrt-storocia.html>.
- [52] Evangelium Vitae 65
- [60] podľa: Milan Cehlárik, Časopis Adsum, s. 17, ročník XXI., č. 2.
- [62] <http://kultura.pravda.sk/film-a-televizia/clanok/32609-vatikan-kritizuje-avatar-ze-robi-z-prirody-bozstvo/>
- [63] podľa Jozef Jančovič: Biblia verzus Da Vinciho kód, DON BOSCO, Bratislava, 2006, s. 27.
- [64] podľa Jozef Hal'ko: Výpravy v znamení kríža, DON BOSCO, Bratislava, 2011, s. 30-31.
- [71] podľa Štefan Vragaš, Cyrilometodské dedičstvo, s. 60-61.
- [72] Ján Pavol II.: Slavorum Apostoli, bod 2. <http://kbs.sk/obsah/sekcia/h/dokumenty-a-vyhlasenia/p/dokumenty-papezov/c/slavorum-apostoli>
- [73] Evangelium vitae, bod 62.
- [74] podľa brožúry Argumenty pre zastavenie potratovej genocídy, CBR Europe, <http://www.pravonazivot.sk>.
- [75] <http://www.rodinka.sk/zdravie/zdravie/postabortivny-syndrom/>
- [76] brožúrka Čo škola neučí, CBR Europe, <http://www.coskolaneuci.sk>.
- [77] Milan S. Ďurica: Cirkev očami nemeckých spravodajcov a diplomatov, Duchovný pastier, č.7, september 2009, s. 347, tiež BA: R 70 Slowakei / 112.
- [78] Milan S. Ďurica: Cirkev očami nemeckých spravodajcov a diplomatov, Duchovný pastier, č.7, september 2009, s. 347, tiež PA AA: Handakten Luther, Slowakei, Bd. 38.
- [79] Milan S. Ďurica: Cirkev očami nemeckých spravodajcov a diplomatov, Duchovný pastier, č.7, september 2009, s. 348.
- [80] podľa DVD Príprava na manželstvo a rodičovstvo
- [81] Nostra aetate: online: <http://www.kbs.sk/obsah/sekcia/h/dokumenty-a-vyhlasenia/p/druhy-vatikansky-koncil/c/nostra-aetate>
- [82] Nostra aetate, bod 2, tamtiež.
- [83] podľa Ján Pavol II., Prekročiť prah nádeje, Slovenský ústav sv. Cyrila a Metoda, vyd. Nové mesto, Bratislava 1995, str. 89-93.
- [84] podľa Ján Pavol II., Prekročiť prah nádeje, Slovenský ústav sv. Cyrila a Metoda, vyd. Nové mesto, Bratislava 1995, str. 93.
- [85] viac aj v dokumente Kongregácie pre náuku viery: List katolíckym biskupom o niektorých aspektoch kresťanskej meditácie.
- [86] L OSSERVATORE ROMANO, 23.2.1984, tiež na:
<http://www.kbs.sk/obsah/sekcia/h/dokumenty-a-vyhlasenia/p/dokumenty-vatikanskych-uradov/c/nezlucitelnost-krestanskej-viery-a-slobodomurarstva>
- [87] podľa Štefan Senčík: Kresťanstvo medzi svetovými náboženstvami, Dobrá kniha, Trnava, 1999, s. 29-33.
- [88] podľa <http://sk.wikipedia.org/wiki/Hinduizmus>.
- [89] podľa Joseph-Marie Verlinde: Z ašramu do kláštiera, Karmelitánské nakladateľství, Kostelní Vydří, 2012, s. 65.
- [90] JEŽÍŠ KRISTUS - PRAMEN ŽIVEJ VODY. Kresťanská úvaha o new age.
<http://www.kbs.sk/obsah/sekcia/h/dokumenty-a-vyhlasenia/p/dokumenty-vatikanskych-uradov/c/jezis-kristus-pramen-zivej-vody>
- [91] Ecclesia de Eucharistia, bod 25, online: <http://www.kbs.sk/obsah/sekcia/h/dokumenty-a-vyhlasenia/p/dokumenty-papezov/c/ecclesia-de-eucharistia>
- [92] Ecclesia de Eucharistia, bod 23, tamtiež.

[93] Ecclesia de Eucharistia, bod 20, tamtiež.

[94] Ecclesia de Eucharistia, bod 11, tamtiež.

[95] Ecclesia de Eucharistia, bod 40, tamtiež.

[96] Časopis Rozmer, téma: „Slobodomurárske hnutie“, online:

<http://rozmer.sk/sk/articles/theme/117>

[97] Časopis Rozmer, téma: „New Age“, online: <http://rozmer.sk/sk/articles/theme/90>

[98] <http://sport.sme.sk/c/7237150/kuzelnik-martinez-velke-goly-kings-striela-ten-posledny-obranca.html?ref=trz>

[100] DVD Odomykanie tajomstiev života.

Kvalitným zdrojom je séria od saleziánov Viera do vrecka.

Za konzultácie v niektorých otázkach vedy ďakujem RNDr. Jurajovi Tóthovi, PhD.,
a v niektorých teologických otázkach kňazom Prof. ThDr. Jozefovi Krupovi PhD.,
Mgr. Petrovi Drbohlavovi a Mons. Félixovi Mikulovi.